

Iška Loka and the Grave from Matena - New Findings on the Late Bronze Age in the Ljubljana Marshes

Grahek, Lucija

Source / Izvornik: **Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, 2017, 34, 101 - 121**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:291:665813>

Rights / Prava: [Attribution 3.0 Unported](#)/[Imenovanje 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-08**

INSTITUT ZA
ARHEOLOGIJU

Repository / Repozitorij:

[RIARH - Repository of the Institute of archaeology](#)

UDK 902
ISSN 1330-0644
VOL 34/2017.
ZAGREB, 2017.

Prilozi

Instituta za arheologiju u Zagrebu

Izdavač/Publisher
INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Address of the editor's office
Institut za arheologiju/Institute of archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Hrvatska/Croatia
Telefon/Phone ++385/(0)1 61 50 250
Fax ++385(0)1 60 55 806
e-mail: urednistvo.prilozi@iarh.hr
http://www.iarh.hr

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief
Marko DIZDAR

Uredništvo/Editorial board
Marko DIZDAR, Snježana KARAVANIĆ, Viktória KISS (Budapest, HUN) (prapovijest/Prehistory),
Goranka LIPOVAC VRKLJAN (antika/Antiquities), Katarina Katja PREDOVNIK (Ljubljana, SLO),
Natascha MEHLER (Wien, AUT), Juraj BELAJ, Tatjana TKALČEC (kasni srednji vijek i novi vijek/
Late Middle Ages and Modern era), Predrag NOVAKOVIĆ (Ljubljana, SLO) (metodologija/
Methodology)

Izdavački savjet/Editorial advisory board
Dunja GLOGOVIĆ (Zagreb), Ivor KARAVANIĆ (Zagreb), Laszlo KÓVACS (Budapest, HUN),
Kornelija MINICHREITER (Zagreb), Mladen RADIĆ (Osijek), Aleksandar RUTTKAY (Nitra, SK),
Ivančica SCHRUNK (Minneapolis, USA), Željko TOMIČIĆ (Zagreb), Ante UGLEŠIĆ (Zadar)

Prijevod na engleski/English translation
Katia Francesca ACHINO, Ana ĐUKIĆ, Marija KOSTIĆ, Vladimir KUSIK, Marko MARAS,
Ognjen MLADENOVIĆ, Meta OSREDKAR, Barbara SMITH-DEMO

Lektura/Language editor
Ivana MAJER (hrvatski jezik/Croatian, slovenski jezik/Slovenian, srpski jezik/Serbian)
Caitleen BREEN, Marko MARAS (engleski jezik/English)

Korektura/Proofreads
Katarina BOTIĆ
Marko DIZDAR

Grafičko oblikovanje/Graphic design
Roko BOLANČA

Računalni slog/Layout
Hrvoje JAMBREK

Tisak/Printed by
Printera Grupa d.o.o., Sv. Nedelja

Naklada/Issued
400 primjeraka/400 copies

Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu uključeni su u sljedeće indekse/
Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu are included in following indices:
DYABOLA – Sachkatalog der Bibliothek – Römisch-Germanische Kommission des Deutschen
Archaeologischen Instituts, Frankfurt a. Main
Clarivate Analytics services – Emerging Sources Citation Index
CNRS/INIST – Centre National de la Recherche Scientifique/L'Institut de l'Information Scientifique
et Technique, Vandoeuvre-lès-Nancy
EBSCO – Information services, Ipswich
ERIH – European Reference Index for the Humanities, European Science Foundation, Strasbourg
SciVerse Scopus – Elsevier, Amsterdam

Sadržaj

Izvorni znanstveni radovi

- 5 BRUNISLAV MARIJANOVIĆ
Pokrovnik – primjer ograđenoga neolitičkog naselja
- 45 KRISTINA HORVAT
DARIO VUJEVIĆ
Pokrovnik – materijalna kultura neolitičkog naselja
- 83 KATIA FRANCESCA ACHINO
BORUT TOŠKAN
ANTON VELUŠČEK
Potentiality of intra-site spatial analysis and post-depositional processes: a Slovenian case study
Resnikov prekop
- 101 LUCIJA GRAHEK
Iška Loka in grob iz Matene – nova otkrića o pozni bronasti dobi na Ljubljanskem barju
- 123 MARTINA BLEČIĆ KAVUR
Mala tijela u velikom svijetu: antropo-ornitomorfni privjesci željeznog doba Caput Adriae
- 143 VOJISLAV FILIPOVIĆ
OGNJEN MLADENOVIĆ
Prilog proučavanju članaka astragalnih pojaseva sa teritorije centralne i jugoistočne Evrope
- 185 DOMAGOJ PERKIĆ
Crkva sv. Jurja u Mateškom Selu: nalazi iz grobova kasnoga srednjeg i novog vijeka

Contents

Original scientific papers

- BRUNISLAV MARIJANOVIĆ
Pokrovnik – An Example of an Enclosed Neolithic Settlement
- KRISTINA HORVAT
DARIO VUJEVIĆ
Pokrovnik – The Material Culture of the Neolithic Settlement
- KATIA FRANCESCA ACHINO
BORUT TOŠKAN
ANTON VELUŠČEK
Potencial znotrajnajdiščne prostorske analize za razumevanje poodložitvenih procesov v nadzorovanih okoliščinah: študija s kolišča Resnikov prekop (Slovenija)
- LUCIJA GRAHEK
Iška Loka and the Grave from Matena – New Findings on the Late Bronze Age in the Ljubljana Marshes
- MARTINA BLEČIĆ KAVUR
Small bodies in a big world: anthropo-ornithomorphic Iron Age pendants from Caput Adriae
- VOJISLAV FILIPOVIĆ
OGNJEN MLADENOVIĆ
Contribution to the Study of Astragal Belt Segments from the Territory of Central and Southeastern Europe
- DOMAGOJ PERKIĆ
The Church of St. George in Mateško Selo: the finds from the graves from the Late Middle Ages and the Modern Age

Prethodno priopćenje

227 SLAVICA FILIPOVIĆ
VLADIMIR KUSIK
Mjesto štovanja Silvana u Mursi

Preliminary communication

SLAVICA FILIPOVIĆ
VLADIMIR KUSIK
Place of worship of Silvanus in Mursa

241 UPUTE AUTORIMA

GUIDELINES FOR CONTRIBUTORS

Iška Loka in grob iz Matene – nova odkritja o pozni bronasti dobi na Ljubljanskem barju

Iška Loka and the Grave from Matena – New Findings on the Late Bronze Age in the Ljubljana Marshes

Izvorni znanstveni rad
Prapovijesna arheologija

*Original scientific paper
Prehistoric archaeology*

UDK/UDC 903.4(497.4)“6377”

Primljeno/Received: 20. 01. 2017.

Prihvačeno/Accepted: 20. 06. 2017.

LUCIJA GRAHEK
Znanstvenoraziskovalni center SAZU
Inštitut za arheologijo
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana
Slovenija
lucija.grahek@zrc-sazu.si

Predstavljamo nedavna izkopavanja dveh najdišč iz pozne bronaste dobe na obrobju Ljubljanskega barja. Naselju iz Iške Loke pripisujemo no-vo odkriti žarni grob iz Matene. Obe najdišči povezujemo z najdišči horizonta Oloris-Podsmreka v Sloveniji, ki sodijo v širši kulturni krog skupine Virovitica. Najdišča horizonta Oloris-Podsmreka imajo dolg časovni razpon, segajo vse od druge polovice 15. do konca 13. st. pr. n. št. ali v čas od Bd C/D do Ha A, pri čemer obravnavani najdišči datiramo v mlajši del stopnje Bd D ali v 13. st. pr. n. št.

Ključne besede: Ljubljansko barje, pozna bronasta doba, naselje v Iški Loki, grob iz Matene, horizont Oloris-Podsmreka, virovitiška skupina

This paper presents the recent excavations of two Late Bronze Age archaeological sites on the edge of the Ljubljana Marshes. The newly discovered urn burial from Matena has been associated with the settlement in Iška Loka. Both sites have been linked to the sites of the Oloris-Podsmreka Horizon in Slovenia, which belong to the broader cultural circle of the Virovitica Group. The sites of the Oloris-Podsmreka Horizon occur over a long period of time; from the second half of the 15th cent. to the end of the 13th cent. BC, i.e. Bz C/D–Ha A. Both sites presented in this paper are dated to the later part of the Bz D phase (13th cent. BC).

Keywords: Ljubljana Marshes, Late Bronze Age, settlement in Iška Loka, grave from Matena, Oloris-Podsmreka Horizon, Virovitica Group

Že dolgo so znane tesne povezave osrednjega in vzhodnega slovenskega ter severozahodnega hrvaškega prostora na začetku pozne bronaste dobe (Bd C/D–Ha A). Gre za povezave in vpetost slovenskih najdišč v virovitiški kulturni krog (Vinski-Gasparini 1973: 36–51; Ložnjak Dizdar 2005; 2011a; 2014; Karavanić 2009; 2011; prim. Dular 1999: 95–96; 2002: 218) in številne podobnosti z materialnim gradivom sorodne skupine Barice-Gređani (Minichreiter 1982/83; 1984; Čović 1988; Kalafatić 2011). To še posebej velja za dobro raziskano naselje Oloris pri Dolnjem Lakošu in severovzhodni del Slovenije, ki sta že bila celostno in sistematično obravnavana (Dular et al. 2002; Dular 2011). Vendar v nasprotju s sosednjo Hrvaško na Slovenskem iz najstarejšega obdobja pozne bronaste dobe poznamo razmeroma malo grobišč. Med njimi po opravljenih raziskavah zagotovo izstopa moderno izkopano naselje z grobiščem iz Podsmreke pri Višnji Gori (Murgelj 2013; 2014a; 2014b). Pri obravnavi začetka pozne bronaste dobe v Sloveniji se je tako nekako uveljavil termin Oloris-Podsmreka.

Close connections between the central and eastern Slovenian territory and the northwestern Croatian territory at the beginning of the Late Bronze Age (Bd C/D–Ha A) have been known for a long time. We are talking about how Slovenian sites are associated with and integrated into the Virovitica cultural circle (Vinski-Gasparini 1973: 36–51; Ložnjak Dizdar 2005; 2011a; 2014; Karavanić 2009; 2011; cf. Dular 1999: 95–96; 2002: 218), as well as the many similarities with the material of the related Barice-Gređani Group (Minichreiter 1982/83; 1984; Čović 1988; Kalafatić 2011). This is especially true for the well-researched settlement of Oloris near Dolnji Lakoš and the northeastern part of Slovenia, which was subjected to comprehensive and systematic research (Dular et al. 2002; Dular 2011). However, unlike the neighbouring Croatia, there are relatively few known cemeteries from the earliest period of the Late Bronze Age in Slovenia. The settlement with a cemetery at Podsmreka near Višnja Gora, which was excavated more recently, using up-to-date excavation techniques (Murgelj 2013; 2014a; 2014b), certainly has a special place among them. For this reason, the term Oloris-Podsmreka was established for the

V sistematičnem poskusu absolutnega datiranja bronzne dobe na Slovenskem je bil med najdišča horizonta Oloris-Podsmreka uvrščen tudi Ig (Črešnar, Teržan 2014a: 681–688, sl. 25). K temu so pripomogle radiokarbonske datacije skromnih naselbinskih ostalin iz samega središča Iga (Draksler 2014). Vendar je bilo z Ljubljanskega barja že pred tamkajšnjim odkritjem znano najdišče iz Iške Loke. Na podlagi manjših sondiranj je A. Velušček tu prepoznal ostaline kratkotrajnega, najverjetneje utrjenega planega naselja. "Poznobronastodobno naselje z obrobja Ljubljanskega barja" je datiral v časovni razpon med poznim 14. in zgodnjim 12. st. pr. n. št. (Velušček 2005: 74–77). Najdišče Iška Loka – Trdine je bilo ponovno raziskovano pred gradbenimi posegi v letih 2009 in 2010¹ ter ob gradbenih delih med letoma 2012 in 2014,² pri čemer tu predstavljamo le slednje (sl. 1).

beginning of the Late Bronze Age in Slovenia.

In the attempt at a systematic absolute dating of the Bronze Age in Slovenia, Ig was one of the sites included in the Oloris-Podsmreka Horizon (Črešnar, Teržan 2014a: 681–688, Fig. 25). This was based on radiocarbon dates of the scanty settlement remains discovered in the very centre of Ig (Draksler 2014). Iška Loka, however, is a site in the Ljubljana Marshes that had been known even prior to that discovery. On the basis of small-scale test-trench excavations in Iška Loka, A. Velušček identified the remains of a short-term, flat, probably fortified settlement. The "Late Bronze Age settlement on the edge of the Ljubljana Marshes" was dated to the period between the late 14th and early 12th cent. BC (Velušček 2005: 74–77). Excavations at the Iška Loka – Trdine site were conducted again prior to the construction works in 2009 and 2010¹ and during the construction works in the period from 2012 to 2014.² Only the latter excavation is presented here (Fig. 1).

Sl. 1 Iška Loka – območje raziskav leta 1983 (1), 2009/10 (2), 2014 (3), in grob iz Matene (4). Osnova: TTN 5, pomanjšano na polovico © GURS, RS 2004.

Fig. 1 Iška Loka – the areas investigated in 1983 (1), 2009/10 (2), 2014 (3) and the grave from Matena (4). Base: TTN 5, half-scale © GURS, RS 2004.

1 Dela so potekala pod vodstvom mag. B. Hofman iz podjetja Okra, s. p. (Hofman 2010).

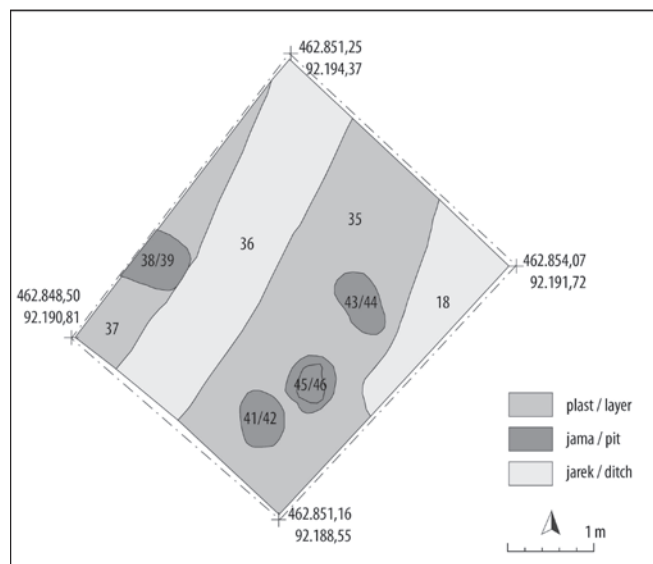
2 Dela pod vodstvom O. Kovača je opravila skupina Arheoterra, d.o.o. (Kovač 2014).

1 The excavations were led by B. Hofman, MA, from Okra s.p. (Hofman 2010).

2 The excavations were conducted by Arheoterra d.o.o. under the direction of O. Kovač (Kovač 2014).

NASELBINSKI OSTANKI IZ IŠKE LOKE

Ob gradnji kanalizacije je bila leta 2014 na parc. št. 1742 k.o. Iška Loka za potrebe ureditve črpališča vzporedno s cesto Iška Loka–Matena izkopana 4,5 x 4 m velika sonda (sl. 2). Osnovno zaporedje tu odkritih plasti je enostavno. Geološko osnovo predstavlja gruščnata plast iškega vršaja, nad katero je bila izkopana plast z najdbami (SE 35 in 37); to je že prekrila humozna plast nekdanje ornice z rušo (SE 34 in 33). Plast z najdbami je bila poškodovana z dvema novodobnima jarkoma, ki sta bržkone povezana z izgradnjo in ureditvijo ceste in nista vsebovala najdb (SE 18 in 36). Zahodno od jarka SE 36 je bila ob jugozahodnem profilu odkrita v geološko osnovo vkopana, do 0,20 m globoka jama (SE 38/39), ki je v zasutju vsebovala nekaj odlomkov keramike (T. 1: 1–8), manjše koščke hišnega ometa in nekaj drobcev živalskih kosti. Podobna, do 0,40 m globoka jama (SE 41/42), v tlorisu okrogle oblike s premerom 0,60 m, je bila izkopana vzhodno od jarka. Tudi v njenem zasutju so se pojavljali koščki hišnega ometa in živalskih kosti ter odlomki keramike (T. 1: 9–15), medtem ko je bil v do 0,30 m globoki jami (SE 43/44), v tlorisu ovalne oblike, v izmeri 0,75 x 0,40 m najden le fragment brusnega kamna iz peščenjaka (T. 1: 16). Med jamama je bil v tem delu sonde odkrit še vkop za stojko (SE 45/46). V jami, ki je merila 0,70 x 0,50 m in bila do 0,25 m globoka, so kot zagozde za stojko ležali lomljeni kamni, v zasutju jame je bilo najdenih nekaj manjših odlomkov keramike (T. 1: 17–18). Največ najdb tako izvira iz kulturne plasti (T. 1: 19–23; 2).

Sl. 2 Tloris sondiranja Iška Loka – črpališče (2014). M = 1 : 50. Osnova: Arheoterra, d.o.o.

Fig. 2 Plan of test trench excavations in Iška Loka – the pumping station (2014). Scale = 1 : 50. Base: Arheoterra d.o.o.

Keramične najdbe se ne razlikujejo od že znanih (Velušček 2005).³ Primerjamo jih lahko z gradivom, značilnim za najdišča horizonta Oloris-Podsmreka (Črešnar, Teržan

³ To velja tudi za najdbe iz prav tako na parc. št. 1742 k.o. Iška Loka leta 2010 opravljenih izkopavanj (op. 1). Tipološko analizo tamkaj izkopenega gradiva je opravila A. Daljeet Kaur Suri in 2016.

SETTLEMENT REMAINS IN IŠKA LOKA

In 2014, during the reconstruction of the sewer system, a trench was excavated on the plot no. 1742, cadastral municipality Iška Loka, where a pumping station was being built (Fig. 2). The trench measured 4.5 x 4 m and was parallel to the road Iška Loka – Matena. The basic sequence of layers is simple. The geological base, represented by the gravel layer of the Iška river alluvial fan, was covered by the layer with finds (SU 35 and SU 37); which was overlaid by a humus layer of former topsoil and turf (SU 34 and SU 33). The layer with finds had been damaged by two modern trenches (SU 18 and SU 36), probably associated with the construction of the road. They contained no finds. A pit (SU 38/39) was discovered west of the SU 36 trench and near the southwestern profile. The pit had been dug into the geological base, it was up to 0.20 m deep and its fill contained some pottery fragments (Pl. 1: 1–8), small pieces of house plaster, and fragments of animal bones. A similar pit (SU 41/42) was excavated east of the trench: it was round in plan view, up to 0.40 m deep, and measured 0.60 m in diameter. Its fill likewise contained fragments of house plaster, animal bones, and pottery (Pl. 1: 9–15). Another pit (SU 43/44), which measured 0.75 x 0.40 m, was up to 0.30 m deep, and oval in plan view, only contained a fragment of a sandstone grindstone (Pl. 1: 16). Between the latter two pits, in the same part of the trench, a post-hole (SU 45/46) was discovered. It measured 0.70 x 0.50 m and was up to 0.25 m deep. It contained quarry stones as the wedges for the post, and there were small pottery fragments in the fill (Pl. 1: 17–18). The finds thus mostly originate from the cultural layer (Pls. 1: 19–23; 2).

The pottery finds do not differ from those previously known (Velušček 2005).³ They can be compared to the material typical of the Oloris-Podsmreka Horizon sites (Črešnar, Teržan 2014a: 681–685). They are characterized by belly-shaped and globular pots of various sizes with a funnel-shaped rim (Pls. 1: 1–3, 19–20; 2: 1–2, 4–8; cf. Velušček 2005: Pls. 1: 4; 3: 2–3, 9; 5: 1, 3, 9–10), sometimes with handles connecting the rim and the shoulder of the vessel (Črešnar, Teržan 2014a: 683). In Oloris, such pots are classified as Types L3–L7 (Dular 2002: 145–147, Fig. 4: L3, L4; 5: L6–L7; cf. Kudelić 2016: Tab. 2: Type 4, 9–10, 12). The finds are highly fragmented, so that it is difficult to distinguish between the pots and the slightly lower belly-shaped bowls with a funnel-shaped rim (and handles), which are often decorated with the typical knobs surrounded by a shallow groove (Črešnar, Teržan 2014a: 683; cf. Kudelić 2016: Tab. 2: Type 5 and 17). Also common are pots with a very everted, almost horizontal rim, and pots with a thickened rim (Črešnar, Teržan 2014a: 683; cf. Kudelić 2016: Fig. 7: R5, R3). The former correspond to Types L8 and L9 from Oloris (Dular 2002: 147, Fig. 5: L8, 6: L9), and the latter to Types L10–L12 (Dular 2002: 147–150, Fig. 6: L10–L12). There are some fragments of pots with a horizontal everted rim in the material excavated in 2010,⁴ and even more fragments of pots with a thickened

³ This holds true also for the finds from the excavations conducted in 2010 on the same plot no. 1742, cadastral municipality Iška Loka (Fn. 1). A typological analysis of the excavated material was done by A. Daljeet Kaur Suri in 2016.

⁴ PN 181 and 224 (Fn. 3).

2014a: 681–685). Za ta so namreč značilni trebušasti ali kroglasti lonci z lijakasto izvihanim ustjem različnih velikosti (T. 1: 1–3, 19–20; 2: 1–2, 4–8; prim. Velušček 2005: T. 1: 4; 3: 2–3, 9; 5: 1, 3, 9–10), lahko tudi z ročaji, ki povezujejo ustje z ramo posode (Črešnar, Teržan 2014a: 683). Tovrstni lonci so na Olorisu razvrščeni med lonce tipa L3 do L7 (Dular 2002: 145–147, sl. 4: L3, L4; 5: L6–L7; prim. Kudelić 2016: Tab. 2: tip 4, 9–10, 12). Zaradi velike fragmentiranosti najdb lonce težko ločimo od nekoliko nižjih trebušastih skled z lijakasto izvihanim ustjem (in ročaji), ki so večkrat okrašene z značilnimi bradavicami, obdanimi s kaneluro (Črešnar, Teržan 2014a: 683; prim. Kudelić 2016: Tab. 2: tip 5 in 17). Prav tako so značilni lonci z močno, skorajda vodoravno izvihanim ustjem in pa lonci z odebeljenim ustjem (Črešnar, Teržan 2014a: 683; prim. Kudelić 2016: sl. 7: R5, R3). Prvi ustrezajo loncem tipa L8 in L9 iz Olorisa (Dular 2002: 147, sl. 5: L8, 6: L9), drugi pa loncem tipa L10 do L12 (Dular 2002: 147–150, sl. 6: L10–L12). Nekaj fragmentov loncev z vodoravno izvihanim ustjem je med leta 2010 izkopanim gradivom;⁴ nekoliko bolj številčno so zastopani fragmenti loncev z odebeljenim ustjem (T. 1: 17; 2: 11; Velušček 2005: T. 6: 2). Med poznanim gradivom iz Iške Loke je tudi nekaj fragmentov ustij, ki morebiti pripadajo za najdišča Oloris-Podsmreka značilnim globokim in širokim koničnim skledam z lijakasto izvihanim ustjem in stopničasto poudarjenim prehodom v ostenje (Velušček 2005: T. 1: 5, 6; 3: 12, 13), kjer so na najširšem predelu pogosto pritrjeni ročaji (Črešnar, Teržan 2014a: 684; prim. Dular 2002: 153–155; sl. 8: S10; 9: Sk1; Kudelić 2016: Tab. 2: tip 18 in 19). Enako velja za manjše lonce in vrče zaobljenih oblik, ki imajo največji obod pogosto poudarjen z vodoravnim plastičnim rebrom (T. 1: 18), in kupe na nogi,⁵ ki prav tako sodijo med najznačilnejše oblike posodja (Črešnar, Teržan 2014a: 684). Lahko pa med obravnavanimi najdbami zagotovo prepoznavamo fragmente skled z enostransko ali dvostransko odebeljenim ali razširjenim robom ustja (Velušček 2005: T. 1: 7; 3: 15; 6: 9; prim. Dular 2002: 150–153, sl. 7: S1–S4; 8: S5, S6; Črešnar, Teržan 2014a: 684).

Kot je ugotavljal že Velušček (2005: 75–76), je keramika iz Iške Loke razmeroma bogato okrašena. Poleg značilnega fasetiranja ustij (T. 2: 10) in številnih fragmentov ročajev (T. 1: 5–6, 15, 19, 23; 2: 26–27) so zastopani tudi jezičasti, lahko z odtisi prstov razčlenjeni držaji (T. 1: 7; 2: 22) ter okrogle bradavice (T. 1: 22; 2: 23–24), med katerimi je (vsaj) ena obdana s kaneluro (Velušček 2005: T. 2: 6). Pogost je okras razčlenjenih (T. 1: 4, 21–22; 2: 17–21) ali gladkih (T. 1: 18; 2: 16) nalepljenih reber, medtem ko so redkeje zastopani vtisnjeni (T. 1: 3; 2: 25) in vrezani okrasi (T. 2: 28). Pri slednjih kaže opozoriti na okras metliččenja (T. 1: 4; 2: 13–15), ki je sicer tako pri keramiki z najdišč horizonta Oloris-Podsmreka kot tudi med gradivom t. i. virovitiške skupine le redko zastopan (prim. Pavšić 1992: 53, T. 5: 3; Vrdoljak 1994: 22–23, sl. 12). Okrasu metliččenja podobne krasilne tehnike lahko prepoznavamo v okrasu "poševnih žlebljenih črt" na keramiki z najdišča Nedelica pri Turnišču (Šavel, Sankovič 2013: 40, G592, G171) oziroma okrasu "glavnichenja", ki ga zasledimo pri gradivu iz Medvod (Leghissa 2011: 149, sl. 78, T. 9: 1) ali Zaloga pri Verdu (Gaspari

rim (Pls. 1: 17; 2: 11; Velušček 2005: Pl. 6: 2). The material from Iška Loka furthermore contains some rim fragments which might belong to the deep and wide conical bowls typical of the Oloris-Podsmreka sites. These bowls have a funnel-shaped rim and a graded transition into wall (Velušček 2005: Pls. 1: 5, 6; 3: 12, 13), often with handles attached to the widest part (Črešnar, Teržan 2014a: 684; cf. Dular 2002: 153–155; Fig. 8: S10; 9: Sk1; Kudelić 2016: Tab. 2: Type 18 and 19). The same goes for smaller pots and pitchers of rounded forms, whose maximum diameter is often enhanced with a horizontal cordon (Pl. 1: 18), and footed beakers,⁵ which, too, are among the most typical forms of pottery (Črešnar, Teržan 2014a: 684). It is, however, not difficult to recognize fragments of bowls with a thickened or widened lip, either on one or on both sides (Velušček 2005: Pls. 1: 7; 3: 15; 6: 9; cf. Dular 2002: 150–153, Fig. 7: S1–S4; 8: S5, S6; Črešnar, Teržan 2014a: 684).

As noticed already by Velušček (2005: 75–76), the pottery from Iška Loka is quite richly decorated. In addition to the typical faceted rims (Pl. 2: 10) and numerous fragments of handles (Pls. 1: 5–6, 15, 19, 23; 2: 26–27), it features tongue-shaped lugs, sometimes with fingertip impressions (Pls. 1: 7; 2: 22), and round knobs (Pls. 1: 22; 2: 23–24), among which (at least) one was surrounded by a shallow groove (Velušček 2005: Pl. 2: 6). A common type of decoration is applied cordons, either with (Pls. 1: 4, 21–22; 2: 17–21) or without impressions (Pls. 1: 18; 2: 16). Impressed (Pls. 1: 3; 2: 25) and incised (Pl. 2: 28) decoration is less common. Brushing (Pls. 1: 4; 2: 13–15) should be mentioned here: this decorative technique is otherwise uncommon on the pottery from the Oloris-Podsmreka Horizon sites and from the Virovitica Group in general (cf. Pavšić 1992: 53, Pl. 5: 3; Vrdoljak 1994: 22–23, Fig. 12). Decorative techniques similar to brushing are "slanted grooves," which can be found on the pottery from Nedelica near Turnišče (Šavel, Sankovič 2013: 40, G592, G171), and "combed" decoration, which can be found on the material from Medvode (Leghissa 2011: 149, Fig. 78, Pl. 9: 1) and Zalog near Verd (Gaspari 2006: Pl. 33: 11). The known material furthermore includes pottery with barbotine (Velušček 2005: Pl. 2: 10–11) and grooved decoration, especially slanted shallow grooves (Velušček 2005: 76, Pls. 3: 10; 5: 13). The latter is one of the late/latest features within the Oloris-Podsmreka Horizon (cf. Dular 2002: 173–174, Fig. 11: O17; Črešnar, Teržan 2014a: 685). The decoration of almost vertical shallow grooves at the largest diameter appears on a bowl with a jointed handle⁶ (cf. Pavšić 1992: Pls. 5: 2; 6: 1). The best analogy for this bowl, according to D. K. Suri, is a bowl decorated with slanted shallow grooves, discovered in one of the earliest pits in Orehova vas (Grahek 2015: 37–38, G627; 2014b: 258, Figs. 14.1.11: 18, 14.1.22; cf. 14.1.25), the eponymous site from the later horizon of the Ha A period (Črešnar, Teržan 2014a: 689–695).

The 2014 excavation unearthed a tuff silex (Pl. 2: 30) and a sandstone grindstone (Pl. 1: 16), as well as some animal bones, which have not been analysed.⁷ Archaeozoological

5 PN 119 and 178 (Fn. 3).

6 PN 88 (Fn. 3).

7 The few discovered bones, which were highly fragmented, were probably discarded during the preparation of the primary report (Fn. 2).

4 PN 181 in 224 (op. 3).

5 PN 119 in 178 (op. 3).

2006: T. 33: 11). Med poznanim gradivom zasledimo še okras barbotina (Velušček 2005: T. 2: 10–11) in kanelirane okrase, zlasti okras poševnih kanelur (Velušček 2005: 76, T. 3: 10; 5: 13). Ta velja v okviru horizonta Oloris-Podsmreka za eno (naj) mlajših prvin (prim. Dular 2002: 173–174, sl. 11: O17; Črešnar, Teržan 2014a: 685). S skorajda navpičnimi kanelurami na največjem obodu je okrašena tudi skodela s kolenčastim ročajem⁶ (prim. Pavišić 1992: T. 5: 2; 6: 1). Zanja D. K. Surijeve kot najboljšo primerjavo navaja sicer s poševnimi kanelurami okrašeno skodelo iz ene najstarejših jam iz Orehove vasi (Grahek 2015: 37–38, G627; 2014b: 258, sl. 14.1.11: 18, 14.1.22; prim. 14.1.25), ki velja za toponimno najdišče mlajšega horizonta iz časa Ha A (Črešnar, Teržan 2014a: 689–695).

Poleg sileksa iz tufa (T. 2: 30) in brusnega kamna iz peščenjaka (T. 1: 16) je bilo tudi pri leta 2014 opravljenih izkopavanjih najdeno nekaj živalskih kosti, ki pa niso bile analizirane.⁷ Lahko pa arheozoološke analize (Toškan 2005) dopolnimo z izsledki analize kostnega gradiva iz leta 2010.⁸ Analizirani vzorec je bil tokrat nekoliko večji in tudi bolj raznolik (sl. 3), vendar še vedno premajhen, da bi lahko podali kakšne trdnejše zaključke (Toškan 2016: 115–118). Nove najdbe so doprinesle le toliko, da lahko ovržemo opažanja o odsotnosti drobnice in lovnih živali, ki so zastopane s kostmi jelena in v primerjavi z domačo svinjo izrazito majhnim deležem divjega prašiča. Omeniti velja še kostne ostanke psa in konja, ki pa sta oba bržkone zastopana le z ostanki enega osebka (MNI). Rezultati novih arheozooloških analiz so tako sedaj dobro primerljivi tudi z rezultati sočasnih naselbin na Hrvaškem (Kudelić 2016: 37–38; Karavanić et al. 2002: 54–55; prim. Toškan 2005: 95).

O obliki in strukturi naselja iz pozne bronaste dobe v lš-

Takson	Toškan 2005	izkopavanja 2010/ excavation 2010	Skupaj (NISIP)/Total (NSIP)
Bos taurus	3	19	22
Ovis s. Capra		8	8
Cervus elaphus		4	4
Equus caballus		4	4
Sus sp.	6	15	21
Canis familiaris		1	1
indet. sp.	4	90	94
Skupaj/Total	13	141	154

Sl. 3 Preglednica analize živalskih kosti

Fig. 3 The analysis of animal bones

ki Loki še vedno ne moremo razpravljati, vsaj z gotovostjo ne. Na podlagi rezultatov vseh, po obsegu zelo majhnih izkopov lahko zapišemo le, da gre najverjetneje za gručasto zasnovano naselje z manjšimi objekti, grajenimi v stojkasti tehniki, kakršne poznamo iz Olorisa (Dular et al. 2002: 33–46, Pril. 5), Pinc pri Lendavi (Kerman 2014a: sl. 1.2; 2011a), Nedelice pri Turnišču (Šavel, Sankovič 2013: 25–29, sl. 26), Mur-

analyses (Toškan 2005) can be, however, complemented with the results of the analysis of bones from 2010.⁸ The analysed sample was larger and more diverse (Fig. 3), but still not large enough to enable any firmer conclusions (Toškan 2016: 115–118). The new finds only helped to refute the observations about the absence of sheep, goats, and game: these animals are represented by the bones of red deer and a very small share – compared to domestic pig – of wild boar. Noteworthy are also dog and horse bones, even though these two species seem to be represented by the remains of a single specimen (MNI). Thus, the results of the new archaeozoological analysis can be well compared to the results from contemporary settlements in Croatia (Kudelić 2016: 37–38; Karavanić et al. 2002: 54–55; cf. Toškan 2005: 95).

The form and structure of the Late Bronze Age settlement in Iška Loka cannot be discussed yet, at least not in detail and with certainty. Based on the results of all the excavations, which were very small in scope, it can only be stated that it was most likely a clustered settlement with smaller buildings built with posts. Such settlements are known in Oloris (Dular et al. 2002: 33–46, App. 5), Pince near Lendava (Kerman 2014a: Fig. 1.2; 2011a), Nedelica near Turnišče (Šavel, Sankovič 2013: 25–29, Fig. 26), Murska Sobota – Pod Kotom (Kerman 2011b: 35–39, Fig. 26; 2014b: Fig. 7.4.9), Medvode (Leghissa 2011: 18–54, App. 31; 2014: Fig. 19.2), and the Croatian sites of Kurilovec – Belinščica (Kudelić 2016: 11–15, Figs. 4–5), and Podgajac – Glogovica (Kulenović 2016: 55–56, Fig. 1). The settlement in Iška Loka can be, however, counted among those sites from the beginning of the Late Bronze Age where not only settlement remains but also bu-

rials are known; i.e. Podsmreka (Murgelj 2013; 2014a; 2014b), Ptuj – Rabelčja vas (Strmčnik Gulič 1980; 1988/89), and Zavrc (Lubšina Tušek et al. 2014) in Slovenia, or Jakopovec (Bekić 2011), Mačkovac (Karavanić 2009: 4–9; Mihaljević, Kalafatić 2006; 2007), Slavonski Brod (Miklik-Lozuk, Ložnjak Dizdar 2011), Štrosmajerovac – Pustara (Hršak, Bojčić 2008), and Bošnjaci (Marijan 2005a) in Croatia. The reason for this is the grave from Matena, which is associated with the Iška Loka settlement.

⁶ PN 88 (op. 3).

⁷ Maloštevilne in močno fragmentirane najdbe kosti so bile ob pripravi primarnega poročila (op. 2) najverjetneje zavržene.

⁸ Analizo je opravil B. Toškan, ZRC SAZU, Inštitut za arheologijo. Vse podatke črпам iz njegovega poročila, ki je vključeno tudi v primarno poročilo o opravljenih izkopavanjih (op. 1), ter skupnih razgovorov.

⁸ The analysis was performed by B. Toškan, Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, Institute of Archaeology. All the data here are derived from his report, which is included in the primary report on the excavations (Fn. 1), and from conversation.

ske Sobote – Pod Kotom (Kerman 2011b: 35–39, sl. 26; 2014b: sl. 7.4.9) ali Medvod (Leghissa 2011: 18–54, Pril. 31; 2014: sl. 19.2), pa tudi s hrvaškega naselja Kurilovec – Belinščica (Kudelić 2016: 11–15, sl. 4–5) ali Podgajac – Glogovica (Kulenović 2016: 55–56, sl. 1). Lahko pa naselje iz Iške Loke prištejemo k tistim najdiščem iz začetka pozne bronaste dobe, kjer so znani tako naselbinski ostanki kot tudi grobovi; in sicer so to Podsmreka (Murgelj 2013; 2014a; 2014b), Ptuj – Rabelčja vas (Strmčnik Gulič 1980; 1988/89) in Zavrch (Lubšina Tušek et al. 2014) v Sloveniji ali Jakopovec (Bekić 2011), Mačkovac (Karavanić 2009: 4–9; Mihaljević, Kalafatić 2006; 2007), Slavonski Brod (Miklik-Lozok, Ložnjak Dizdar 2011), Štrosmajerovac – Pustara (Hršak, Bojčić 2008) in Bošnjaci (Marijan 2005a) na Hrvaškem. Z obravnavanim naseljem namreč povezujemo grob iz Matene.

GROB IZ MATENE

Ob urejanju kanalizacijskega omrežja so leta 2014 v strojno izkopenem jarku na robu vasi Matena (sl. 1), to je približno 720 m zahodno od naselbinskih ostalin v Iški Loki, naleteli na žarni grob.⁹ Tik ob krajevni tabli (GKK: 462.122; 92.239; nmv: 292 m) je bila pod tamponom za cesto in plastjo nekdanje ornice, 0,8 m pod površjem, odkrita grobna jama, vkopana v prodnate aluvialne plasti iškega vršaja (sl. 4). Grob, ki je bil delno uničen s strojnim izkopom jarka za tlačni vod, je bil močno poškodovan že zaradi pritiskov ceste. Kljub vsemu so se v temno sivo-rjavo obarvanem zasutju do 0,2 m globoke jame ohranili fragmenti (vsaj) treh posod. Na dnu jame so v žganini ležali rdeče obarvani fragmenti, ki pripadajo trebušasto oblikovanemu loncu s poudarjenim prehodom vratu v rame in rahlo, lijakasto izvihanim ustjem, okrašenim z nalepljeno podolgovato oblikovano bradavico, obdano s tremi plitkimi kanelurami (T. 3: 3, 4?). Večina žganine s kalciniranimi kostmi je bila zbrana v bolj kroglasto oblikovanem manjšem loncu s prav tako poudarjenim prehodom vratu v rame in lijakasto izvihanim ustjem (T. 3: 1). Poleg žganine s kostmi so bili v tej posodi (žari) najdeni tudi bronasti pridatki: fragmenti s prečnimi vrezji okrašene zapestnice, nesklenjen obroček z rombičnim presekom in manjša trakasta fragmenta (T. 3: 5–7). V vrhnjem delu grobne jame so ležali še fragmenti posode, ki je bržkone služila kot pokrov. Gre za konično skledo z izrazitim lijakasto izvihanim ustjem, poudarjenim prehodom vratu v rame in odlomljenim ročajem (T. 3: 2).

Antropološka analiza skromnih kostnih ostankov (le 36 g) je pokazala, da je bila v grobu pokopana juvenilna oseba (I1 ali I2). Skeletni elementi so slabo ohranjeni ter zaradi žganja pri visokih temperaturah (800–1000 °C), na kar kaže barva kostne površine (sivobela do bela), uničeni do nerazpoznavnosti. Kljub temu je na nekaterih kosteh mogoče prepoznati nezaraščene epifize. Te kažejo na osebo, ki še ni dopolnila 15 let. Ohranili so se tudi odlomki lobanje, na katerih so vidni še nezarasli lobanjski šivi. Kostni so razmeroma gracilne in brez izrazitih mišičnih narastišč, kar je značilnost neodraslih oseb.¹⁰

9 Arheološki nadzor ob gradnji je opravila skupina Arheoterra, d.o.o., pod vodstvom O. Kovača (Kovač, Kovačič 2014).

10 Antropološko analizo je opravila samostojna raziskovalka M. Kovač. Iskrena hvala za vse posredovane podatke.

THE GRAVE FROM MATENA

In 2014, during the works on the sewer network, an urn grave was discovered in a machine-excavated trench at the edge of the village of Matena (Fig. 1), ca. 720 m west of the settlement remains in Iška Loka.⁹ Right next to the village sign (GK coordinates: 462.122; 92.239; 292 m asl), a grave pit was discovered 0.8 m below the surface, under the road buffer layer and the layer of former topsoil. It had been dug into the pebble-gravel alluvial layers of the Iška river alluvial fan (Fig. 4). Partly destroyed by the machine-excavated trench for a pressure pipeline, the grave had been badly damaged even earlier, due to the pressure from the road. Nevertheless, fragments of (at least) three vessels were preserved in the dark grey-brown fill of the up to 0.2 m deep pit. In the cremated material at the bottom of the pit there lied red fragments that had belonged to a belly-shaped pot with a pronounced transition from neck to shoulder and a slightly funnel-shaped rim, decorated with an applied oblong knob surrounded by three shallow grooves (Pl. 3: 3, 4?). Most of the cremated material including the calcined bones was in a smaller pot of a more globular shape, which also had a pronounced transition from neck to shoulder and a funnel-shaped rim (Pl. 3: 1). In addition to the cremated material with bones, this vessel (urn) contained bronze grave goods: fragments of a bracelet decorated with transverse incisions, incomplete ring with a rhombic cross-section, and two smaller band-shaped fragments (Pl. 3: 5–7). In the upper part of the grave pit, there were fragments of a vessel, which probably served as a lid. It was a conical bowl with a prominent funnel-shaped rim, a pronounced transition from neck to shoulder, and a broken handle (Pl. 3: 2).

Anthropological analysis of the scarce (no more than 36 g) bone remains showed that the grave had belonged to a juvenile person (Infans I/II). The elements of the skeleton are poorly preserved and were rendered unrecognizable by burning at high temperatures (800–1000 °C), as indicated by the colour of the surface of the bones (grey-white to white). It can, nevertheless, be observed that the epiphyses of some of the bones were not fused, which indicates a person that has not reached 15 years. There are also some preserved fragments of the skull, where unfused cranial sutures can be seen. The bones are relatively gracile and without prominent tuberosities, which is typical of individuals who have not reached adulthood.¹⁰

For the cultural and chronological identification of the grave, the highly fragmented metal grave goods are practically useless. The pottery is more revealing; it clearly indicates strong associations with the sites of the Oloris-Podsmreka Horizon (cf. Dular 2002: 145–159). The best analogies for the pot/urn and the bowl/lid can be found in graves from

9 Archaeological supervision of the construction was performed by Arheoterra d.o.o. under the direction of O. Kovač (Kovač, Kovačič 2014).

10 Anthropological analysis was performed by independent researcher M. Kovač. The author is grateful for all the information provided.

Za kulturno-kronološko opredelitev groba so močno fragmentirani kovinski pridatki malodane neuporabni. Bolj zgovorna je keramika, ki jasno kaže na tesne povezave z najdišči horizonta Oloris-Podsmreka (prim. Dular 2002: 145–159). Še najboljše primerjave za komplet lonca – žare in skleda – pokrova tako najdemo v grobu iz Kamnika (Gabrovec 1985: 7, sl. 1), Bistre pri Vrhniku (Potočnik 1988/89: 390, T. 4: 27–28; Gaspari 2004: 44, Abb. 7: 6–7) ali pa iz Zavrča (Lubšina Tušek et al. 2014: 74–78, Fig. 6). Številne so podobnosti s keramiko iz grobov Ptuj – Potrčeva cesta (Jevremov 1988/89: sl. 2–4), grobišča iz Podsmreke (Murgelj 2013: 12–13, 58–59, G1093–G1124; 2014a: 438–439) in povezave z grobovi z Bleda (Gabrovec 1960: 7–10, T. 2: 3–4; 2a; 1983: 70–71, sl. 6: 2–3, 6–7, 10), iz Ljubljane – NUK II (Gaspari 2010: 22–24, sl. 11–13; 2014) in ne nazadnje tudi iz Krke (Gabrovec 1991). Obravnavnemu so podobni tudi grob iz severnohrvaškega najdišča Lepoglava (Šimek 2003: sl. 2–4), grob 1 iz Sirove Katalene (Vinski-Gasparini 1973: T. 14: 1–2) ali grob iz Kladare (Ložnjak Dizdar 2011b) idr.

Po keramičnem gradivu lahko grob iz Matene torej zanesljivo povežemo z grobovi iz širšega virovitiškega kulturnega kroga. Kot nakazujejo rezultati antropološke analize, je bila v Mateni pokopana mlajša oseba, glede na gracilnost kosti morebiti celo ženska. To nakazujejo tudi bronasti pridatki (T. 3: 5–7). Te v grobovih virovitiške skupine sicer le redko zasledimo (Karavanič 2009: 43–51). Še največ grobov z bronastimi pridatki poznamo iz grobišča Popernjak, ki je tudi na osnovi teh pridatkov uvrščeno v skupino Barice-Gredani (Marijan 2005a: 25; 2005b: 39; prim. Karavanič 2009: 51). Pri tem je pomenljivo, da so tu kovinski in koščeni pridatki značilni predvsem za ženske in otroške grobove (Marijan 2005a: 25; 2005b: 39), torej grobove oseb, kakršna je bila pokopana tudi v obravnavanem grobu.

Grob iz Matene se bržkone navezuje na naselbinske ostaline iz bližnje Iške Loke. Skupaj ju uvrščamo med najdišča horizonta Oloris-Podsmreka, datirana v čas od Br C/D do Ha A (prim. Dular 2002: 216–220, sl. 48; 2011). Glede na rezultate radiokarbonskih datacij se začetki horizonta orisujejo že v drugi polovici 16. oz. v prvi polovici 15. st. pr. n. št. in segajo približno v prvo polovico 12. st. pr. n. št., pri čemer se kot najbolj intenzivno kaže obdobje od druge polovice 15. do konca 13. st. pr. n. št. (Črešnar, Teržan 2014a: 687, sl. 22–24, 45; prim. Dular 2011: 130, sl. 3–4). Tako nas je nekoliko presenetila radiokarbonska datacija groba (sl. 5). Datacija oglja iz žganine je namreč znašala 850–791 BC ($2\sigma - 89,5\%$).¹¹ Da bi se ognili vsem pomanjkljivostim tovrstnega datiranja (prim. Črešnar 2009; Črešnar, Teržan 2014b: 652) in nepremišljeni uporabi pridobljenega rezultata (prim. Velušček 2017), smo analizo ponovili na antropološko že analiziranem vzorcu ko-

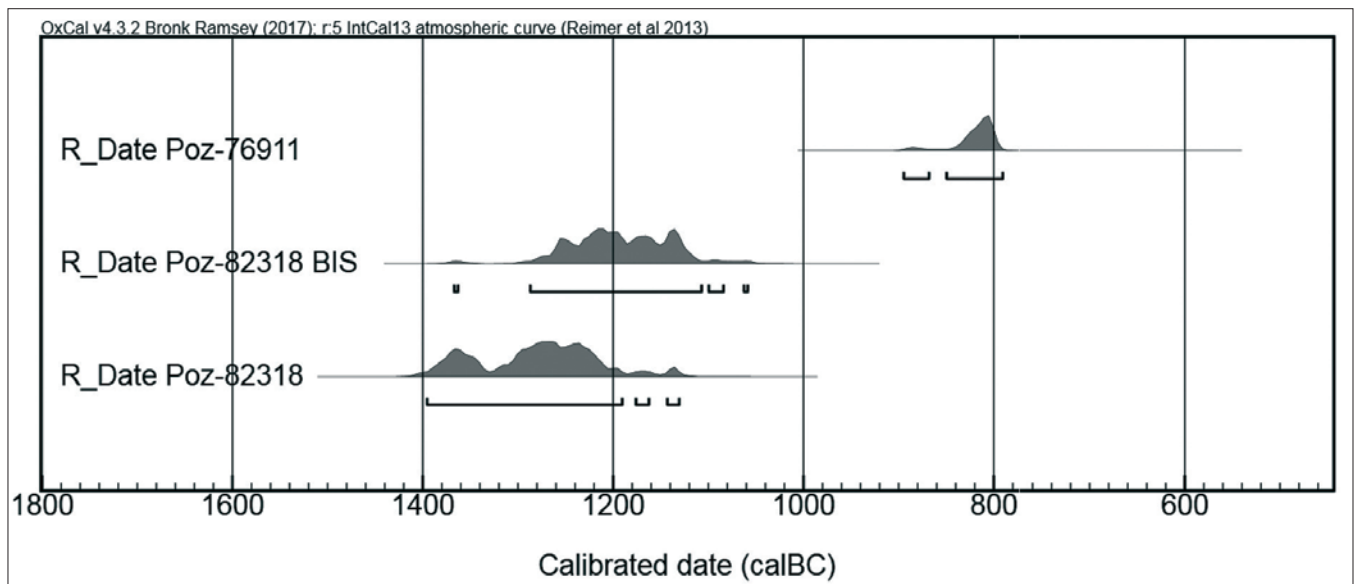
Sl. 4 Grob iz Matene, pogled proti jugu. Foto: Arheoterra, d.o.o.
Fig. 4 The grave from Matena, view towards the south. Photo: Arheoterra d.o.o.

Kamnik (Gabrovec 1985: 7, Fig. 1), Bistra near Vrhniku (Potočnik 1988/89: 390, Pl. 4: 27–28; Gaspari 2004: 44, Abb. 7: 6–7), and Zavrč (Lubšina Tušek et al. 2014: 74–78, Fig. 6). There are also many similarities with the pottery from the graves of the Ptuj – Potrčeva cesta site (Jevremov 1988/89: Figs. 2–4), the cemetery in Podsmreka (Murgelj 2013: 12–13, 58–59, G1093–G1124; 2014a: 438–439), and associations with graves from Bled (Gabrovec 1960: 7–10, Pls. 2: 3–4; 2a; 1983: 70–71, Figs. 6: 2–3, 6–7, 10), Ljubljana – NUK II (Gaspari 2010: 22–24, Figs. 11–13; 2014), and, not least, from Krka (Gabrovec 1991). Other graves comparable to the grave from Matena are a grave from the northern Croatian site of Lepoglava (Šimek 2003: Figs. 2–4), Grave 1 from Sirova Katalena (Vinski-Gasparini 1973: Pl. 14: 1–2), a grave from Kladara (Ložnjak Dizdar 2011b), etc.

When it comes to pottery, the grave from Matena is thus firmly associated with other graves from the broader Virovitica cultural circle. As shown by the results of anthropological analysis, the deceased individual buried in Matena was young; the gracile bones perhaps indicate a woman, as do the bronze grave goods (Pl. 3: 5–7), which are generally

¹¹ Poz-76911: 2650 ± 30 BP; OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r:5.

Analizo obeh vzorcev iz Matene je opravil laboratorij v Poznaniu (Poljska): *Poznańskie Laboratorium Radiowęglowe, Poznańskiego Parku Naukowo - Technologicznego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza (Poznan Radiocarbon Laboratory, Poznan Park of Science and Technology, Adam Mickiewicz University)*.

Sl. 5 Rezultati radiokarbonskih analiz vzorcev oglja (Poz-76911) in kosti (Poz-82318 (BIS)) iz groba
 Fig. 5 The results of the radiocarbon analyses of charcoal (Poz-76911) and bone (Poz-82318 (BIS)) samples from the grave

sti. Ponovljena, tehnično neoporečna¹² radiokarbonska datacija kosti je pokazala na čas 1288–1108 BC (2σ – 93,6 %).¹³

SKLEPNE MISLI

Grob iz Matene je pravzaprav prvi znani prazgodovinski grob z območja Ljubljanskega barja¹⁴ in bržkone pripada bližnjemu naselju v Iški Loki. Po keramiki ter tudi z ozirom na radiokarbonsko datacijo kosti ga datiramo v začetno stopnjo pozne bronaste dobe, ki je v Sloveniji označena kot horizont Oloris-Podsmreka. Gre predvsem za kronološko oznako, saj so v ta horizont uvrščena zelo raznolika najdišča iz različnih geografskih okolij (sl. 6). Povezujeta jih primerljivo (predvsem keramično) gradivo in način pokopa, medtem ko se večje razlike kažejo pri naseljih.

Med najdišči horizonta Oloris-Podsmreka močno prevladujejo ostaline nižinskih naselij, umeščenih blizu rek (Dular 2013: 103–106). Poleg teh je znanih tudi nekaj višinskih naselij, kot so Brinjeva gora (14), Šmarna gora (20) in domnevno tudi Ljubljanski grad (22 – prim. Horvat 1994: 31), Korinjski hrib (30), Semenič (34) ali Grajski grič na Ptujju (11 – prim. Dular 2013: 105, 137–157), s katerimi gre bržkone povezovati tudi v gričevnato zaledje že krajnega vplivnega območja virovitiške skupine umeščenih, a razmeroma slabo poznanih naselij na Žlebiču (35) in v Kostelu (36). Karta najdišč horizonta Oloris-Podsmreka namreč nakazuje, da je Posav-

uncommon in the graves of the Virovitica Group (Karavanić 2009: 43–51). The largest number of graves with bronze grave goods was discovered in the Popernjak cemetery, and these grave goods are one of the reasons why the cemetery is classified as belonging to the Barice-Gredani Group (Marijan 2005a: 25; 2005b: 39; cf. Karavanić 2009: 51). It should be noted that in Popernjak, metal and bone grave goods are mostly characteristic of the graves of women and children (Marijan 2005a: 25; 2005b: 39), i.e. individuals such as the deceased from the Matena grave.

The grave from Matena is probably related to the settlement remains in the nearby Iška Loka. The grave and the settlement belong to the Oloris-Podsmreka Horizon, dated to the period from Bz C/D to Ha A (cf. Dular 2002: 216–220, Fig. 48; 2011). According to the results of radiocarbon analyses, the beginnings of this horizon can be dated as early as the second half of the 16th / first half of the 15th cent. BC, while the horizon lasts approximately to the first half of the 12th cent. BC. It seems that the most intense period was from the second half of the 15th to the end of the 13th cent. BC (Črešnar, Teržan 2014a: 687, Figs. 22–24, 45; cf. Dular 2011: 130, Figs. 3–4). The radiocarbon date of the Matena grave (Fig. 5) therefore came as a bit of a surprise. The charcoal from the grave was dated to 850–791 BC (2σ – 89,5%).¹¹ In order to avoid all the disadvantages of such dating (cf. Črešnar 2009; Črešnar, Teržan 2014b: 652) and a too hasty application of the obtained result (cf. Velušček 2017), the analysis was repeated on a bone sample that had already undergone anthropological analysis. The (repeated, techni-

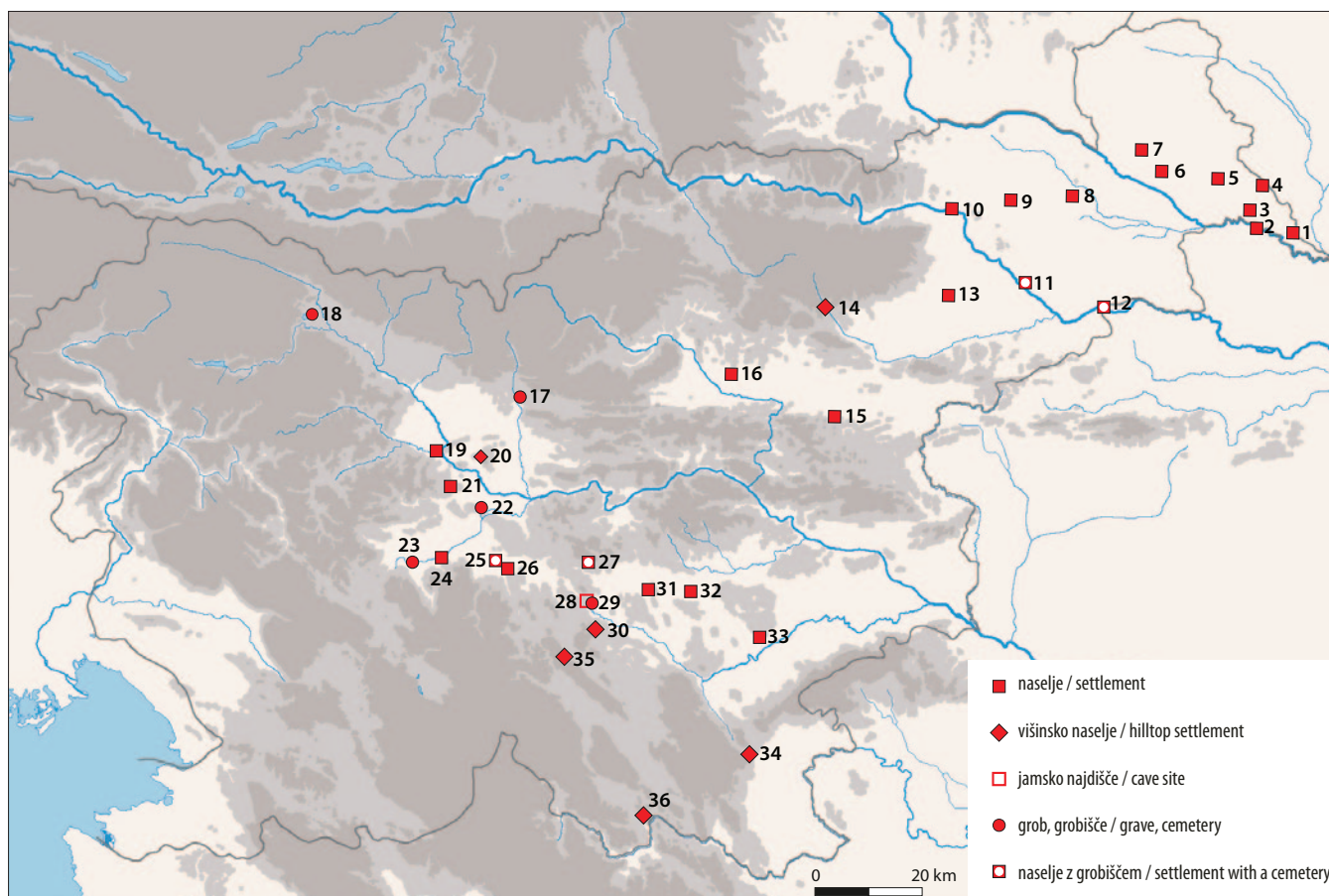
¹² Prvi rezultat datacije kosti je znašal 1396–1191 BC (2σ – 91,8 %) (Poz-82318: 3025 ± 35 BP). Isti vzorec je bil še enkrat analiziran, saj so pri prvem poskusu pri celotni seriji različnih vzorcev v laboratoriju imeli tehnične težave. Da bi odpravili morebitne dvome o pravilnosti rezultatov, so analizo ponovili.

¹³ Poz-82318 BIS: 2975 ± 30 BP; OxCal v4.2.3 Bronk Ramsey (2013); r:5.

¹⁴ Poleg človeških kosti, odkritih že v sklopu raziskav Dežmanovih kolišč pri Igu (Kos 1978: 54; Štefančič 1992), mnogo starejše lobanje iz Zaloga pri Verdu (Hicak, Štefančič 2006), domnevno bronastodobnega skeleta iz Ljubljanice (Gaspari 2002) so z obrobja Ljubljanskega barja znani tudi pokopi v gomili na Žabjem gradu (Nadbath et al. 2008; 2011: 27).

¹¹ Poz-76911: 2650 ± 30 BP; OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r:5.

The analysis of both samples from Matena was performed by the laboratory in Poznan (Poland): *Poznan Radiocarbon Laboratory, Poznan Park of Science and Technology, Adam Mickiewicz University.*

Sl. 6 Karta razprostranjenosti najdišč horizonta Oloris-Podsmreka (po Črešnar, Teržan 2014a: sl. 25)

Fig. 6 Distribution map of the Oloris-Podsmreka Horizon sites (after: Črešnar, Teržan 2014a: Fig. 25)

Seznam najdišč (sl. 6) List of sites (Fig. 6)

<p>1 Pince (Kerman 2011a; 2014a)
 2 Trimlini (Šavel, Sankovič 2014a)
 3 Oloris, Dolnji Lakoš (Horvat-Šavel 1980; 1988/89; Dular et al. 2002)
 4 Dolga vas (Šavel, Kerman 2008; 2014)
 5 Nedelica (Šavel, Sankovič 2013; 2014b)
 6 Bratonci (Guštin, Zorko 2010; 2013)
 7 Pod Kotom – sever (Kerman 2011b; 2014b)
 8 Sodolek (Kavur 2012)
 9 Lenart (Tomaž 2010; 2014)
 10 Malečnik (neobjavljeno / unpublished)
 11 Rabelčja vas, Ptuj (Strmčnik Gulič 1980; 1988/89; Jevremov 1988/89; Dular 2013)
 12 Zavrč (Lubšina Tušek et al. 2014)
 13 Žutreki, Pragersko (neobjavljeno / unpublished)
 14 Brinjeva gora (Pahič 1981)
 15 Črnolica, Rifnik (Vogrin 1986)
 16 Šiman pri Gotovljah (Tomažič, Olić 2009)
 17 Kamnik (Gabrovec 1985)</p> | <p>18 Bled (Gabrovec 1960; 1983)
 19 Svetje, Medvode (Leghissa 2011; 2014)
 20 Šmarna gora (Murgelj, Nadbath 2014)
 21 Kamna Gorica (Turk, Svetličič 2014)
 22 Ljubljana, Ljubljanski grad (Horvat 1994: 31; Gaspari 2010; 2014)
 23 Vrhnika, Bistra (Potočnik 1988/89; Gaspari 2004)
 24 Jezero (Žorž 2014)
 25 Iška Loka, Matena (Velušček 2005; <i>hic</i>)
 26 Ig (Draksler 2014)
 27 Podsmreka (Murgelj 2013; 2014a; 2014b)
 28 Krška jama (neobjavljeno / unpublished)
 29 Krka (Gabrovec 1991)
 30 Korinjski hrib (Dular et al. 1995; Grahek 2017)
 31 Mali Dol pri Stehanji vasi (Pleterski 1986)
 32 Dolenji Podboršt, Trebnje (Masaryk 2013: 46–50)
 33 Mačkovec pri Novem mestu (neobjavljeno / unpublished)
 34 Semenič nad Gabrom pri Semiču (Dular 1985: 100–101; Mason 1999: 145–146, Map 2)
 35 Žlebič (Puš 1988/89)
 36 Kostel (Velušček 1996)</p> |
|---|---|

sko hribovje bilo večja prepreka pri širjenju vplivov virovitiške skupine z jedrom v Podravini na Hrvaškem, od koder se je njen vpliv po nižinskem svetu ob rekah razširil daleč na severozahod vse do avstrijske Koroške (Gleirscher 2011: 38–39). Severovzhodni slovenski prostor je bil po Muri in Dravi razmeroma lahko dostopen, medtem ko se je na Dolenjskem poselitev očitno preusmerila na Krko (27–33). Prek Krimsko–Mokrškega hribovja so se vplivi razširili na Lju-

cally impeccable)¹² radiocarbon date of the bone indicated the period 1288–1108 BC (2σ – 93.6%).¹³

12 The first result of the radiocarbon analysis of the bone was 1396–1191 BC (2σ – 91.8%) (Poz-82318: 3025 ± 35 BP). The same sample was analysed again due to technical difficulties in the laboratory that had affected a whole series of different samples in the first try. To dispel any doubts as to the accuracy of the results, the analysis was repeated.

13 Poz-82318 BIS: 2975 ± 30 BP; OxCal v4.2.3 Bronk Ramsey (2013); r:5.

bljansko barje (23–26) in nato po Ljubljani ter Savi s pritoki še globoko v predalpski svet (17–22), pri čemer ne gre zanamiti dejstva, da poznamo gradivo, primerljivo najdbam iz Olorisa, tudi iz skrajno severozahodne Slovenije, kjer ob reki Nadiži leži Turjeva jama (Knavs, Mlinar 2005: 61–64, sl. 6–7).

Kartiranje in kratek pregled najdišč horizonta Oloris-Podsmreka jasno pokaže, da gre to poimenovanje uporabljati predvsem kot kronološko oznako, in to za zelo dolgo obdobje od druge polovice 15. do konca 13. st. pr. n. št. (prim. Črešnar, Teržan 2014a: 687). Ker iz časa Bd C/D–Ha A poznamo predvsem naselbinske in le malo grobnih najdb, razpolagamo predvsem s številnimi najdbami kronološko manj izpovedne naselbinske keramike (prim. Dular 2013: 54–58). Prav zato podrobnejša kronološka delitev na starejšo in mlajšo fazo še vedno ni mogoča. Podrobno najdišč horizonta Oloris-Podsmreka ne moremo niti kulturno-geografsko členiti, četudi se Posavsko hribovje že kaže kot neka meja med vzhodnim in zahodnim krogom. V tega bi potemtakem sodilo tudi predstavljeno naselje iz Iške Loke z grobom iz Matene. Sodeč po keramičnih najdbah, kjer zasledimo tudi kanelirane okrase, in (kontrolni) radiokarbonski dataciji groba lahko obe najdišči zgolj shematično umeščamo že v mlajši del horizonta Oloris-Podsmreka oziroma ju datiramo približno v 13. st. pr. n. št.

KATALOG¹⁵

T. 1

1. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,7 x 3,0 x 0,9 cm; SE 38, N 6.
2. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,4 x 3,1 x 0,7 cm; SE 38, N 7.
3. Frag. ustja z odtisi prsta razčlenjenim robom, prostoročno izdelano iz drobnozrnate mase z malo zelo grobega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina rjave barve, trda, oksidacijsko žgano; vel. = 3,8 x 3,2 x 1,0 cm; SE 38, N 8.
4. Frag. ostenja lonca, okrašenega z vodoravnim metličanjem, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka, rahlo porozna zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 8,2 x 4,2 x 0,7 cm; SE 38, N 9.
5. Frag. ročaja, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z nekaj grobega in zelo grobega peska, gladka površina rdečerjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,0 x 3,2 x 1,1 cm; SE 38, N 12.
6. Frag. ostenja (amfore) z delno ohranjenim ročajem, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rdečerjave barve, lisasta, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko

¹⁵ Najdbe iz obeh predstavljenih arheoloških izkopavanj bodo skupaj s celotnim arhivom terenske dokumentacije shranjene v *MGML, Mestni muzej Ljubljana*. Risbe so delo T. Korošec, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU.

CONCLUSION

The grave from Matena, which probably belonged to the nearby settlement in Iška Loka, is the first known prehistoric grave in the area of the Ljubljana Marshes.¹⁴ On the basis of pottery and also radiocarbon analysis of the bones, it is dated to the first phase of the Late Bronze Age, which is in Slovenia named the Oloris-Podsmreka Horizon. This is a predominantly chronological label, for the horizon includes very diverse sites from different geographical environments (Fig. 6). What they have in common are comparable material (especially pottery) and the mode of burial. When it comes to settlements, however, the differences are more pronounced.

The most common type among the sites of the Oloris-Podsmreka Horizon is the remains of lowland settlements located in the vicinity of rivers (Dular 2013: 103–106). Some hilltop settlements are known, too, such as Brinjeva gora (14), Šmarna gora (20) and supposedly also the Ljubljana Castle (22 – cf. Horvat 1994: 31), Korinjski hrib (30), Semenič (34) or the Castle Hill at Ptuj (11 – cf. Dular 2013: 105, 137–157). These settlements can probably be associated with the relatively poorly known settlements at Žlebič (35) and Kostel (36) in the hilly background on the far edge of the Virovitica Group influence area. The map of the Oloris-Podsmreka Horizon sites shows that the Posavje Hills were a major barrier against the spreading of influence of the Virovitica Group, whose centre was in Podravina in Croatia. From there, its influence spread across lowlands and along rivers far to the northwest, all the way to Carinthia in Austria (Gleirscher 2011: 38–39). The area of the northeastern Slovenia was relatively easily accessible via the Drava and Mura rivers, while in Dolenjska settlement seemingly gravitated towards the Krka river (27–33). Across the Krim–Mokrc Hills, the influences spread to the Ljubljana Marshes (23–26) and then further along the Ljubljana and Sava rivers and their affluents, deep into the Slovenian Prealps (17–22). It should be kept in mind that material comparable to the finds from Oloris is known also from the northwestern Slovenia, i.e. from the Turjeva jama cave at the Nadiža river (Knavs, Mlinar 2005: 61–64, Figs. 6–7).

The mapping of the Oloris-Podsmreka Horizon sites and their short overview clearly show that this designation should be used as a predominantly chronological label, referring to the very long period from the second half of the 15th cent. to the end of 13th cent. BC (cf. Črešnar, Teržan 2014a: 687). The majority of the material from the Bz C/D–Ha A period are settlement finds and only few burials are known. The numerous finds of settlement pottery, however, are less chronologically revealing (cf. Dular 2013: 54–58). Hence, a chronological classification dividing the horizon into an earlier and a later phase is not yet possible. Neither can the sites of the Oloris-Podsmreka Horizon be classified in detail in the cultural and geographical sense, even though the Posavje Hills already appear a barrier between the eastern and western circles. The latter would therefore include the

¹⁴ Known finds of human remains on the edges of the Ljubljana Marshes are the human bones discovered within the scope of Dežman's investigations of pile-dwellings near Ig (Kos 1978: 54; Štefančič 1992), the much older skull from Zalog near Verd (Hicak, Štefančič 2006), the supposedly Bronze Age skeleton from the Ljubljana river (Gaspari 2002), and barrow burials from Žabji grad (Nadbath et al. 2008; 2011: 27).

- žgano s končno oksidacijo; vel. = 2,7 x 2,3 x 0,5 cm; SE 38, N 11.
7. Frag. jezičastega držaja, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka površina rdečerjave barve, lisasta, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 6,2 x 3,4 x 2,2 cm; SE 38, N 13.
 8. Frag. dna z ostenjem bikonične sklede, prostoročno izdelano iz finoznate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 3,5 x 4,4 x 0,6 cm; SE 38, N 10.
 9. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rdečerjave barve, notranja površina sivočrne barve, zelo trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 5,0 x 4,1 x 0,8 cm; rekon. pr. u. = 9,5 cm; SE 41, N 16.
 10. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina rdeče barve, lisasta, notranja površina sivorjave barve, mehka, redukcijsko žgano, ožgano; vel. = 2,4 x 4,7 x 0,9 cm; SE 41, N 17.
 11. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz finoznate lončarske mase, zglajena zunanja in notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 2,6 x 2,6 x 0,7 cm; SE 41, N 18.
 12. Frag. ustja pitosa, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina rdečerjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 5,2 x 3,5 x 1,2 cm; SE 41, N 15.
 13. Frag. dna lončka, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,1 x 4,0 x 0,7 cm; pr. d. = 1,5 cm; SE 41, N 22.
 14. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, z odtisi prsta razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase z nekaj grobega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,6 x 2,5 x 1,7 cm; SE 41, N 21.
 15. Frag. ostenja (skodele) z delno ohranjenim ročajem, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 5,6 x 4,0 x 1,0 cm; SE 41, N 19.
 16. Frag. brusnega kamna iz prodnika rdečega peščenjaka; vel. = 8,8 x 4,0 x 3,4 cm; SE 43, N 14.
 17. Frag. ustja lonca s profiliranim zgornjim robom, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina rdeče barve, notranja površina temno rjave barve, zelo trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 2,6 x 3,0 x 0,7 cm; SE 45, N 54.
 18. Frag. ostenja sklede z iz stene izvlečenim kratkim vodoravnim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnoprinate lončarske mase, gladka zunanja površina rdeče barve, lisasta, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,8 x 3,1 x 0,5 cm; SE 45, N 55.
 19. Frag. ustja vrča z odlepljenim ročajem, prostoročno

here-presented settlement in Iška Loka and the grave from Matena. Judging by the pottery, on which grooved decoration can be found, and by the (control) radiocarbon date of the grave, both sites can be only schematically dated to the later phase of the Oloris-Podsmreka Horizon, i.e. ca. 13th cent. BC.

CATALOGUE¹⁵

PI. 1

1. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.7 x 3.0 x 0.9 cm; SU 38, N 6.
2. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.4 x 3.1 x 0.7 cm; SU 38, N 7.
3. Frag. of pot rim with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and brown interior; hard and fired in oxidising atmosphere; size = 3.8 x 3.2 x 1.0 cm; SU 38, N 8.
4. Frag. of pot, decorated with horizontal brushing; hand-built; of medium-grained fabric; smooth and slightly porous, reddish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 8.2 x 4.2 x 0.7 cm; SU 38, N 9.
5. Frag. of handle; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.0 x 3.2 x 1.1 cm; SU 38, N 12.
6. Frag. of (amphora) body with partly preserved handle; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown mottled surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 2.7 x 2.3 x 0.5 cm; SU 38, N 11.
7. Frag. of tongue-shaped lug; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown mottled surface; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 6.2 x 3.4 x 2.2 cm; SU 38, N 13.
8. Frag. of biconical bowl base; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 3.5 x 4.4 x 0.6 cm; SU 38, N 10.
9. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark reddish-brown surface and black-greyish interior; very hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 5.0 x 4.1 x 0.8 cm; rekon. rim-diameter = 9.5 cm; SU 41, N 16.
10. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, red mottled surface and grey-brown interior; soft and fired in reducing atmosphere; size = 2.4 x 4.7 x 0.9 cm; SU 41, N 17.
11. Frag. of pot rim; hand-built; of fine-grained fabric; burnished, dark brown surface and interior; hard and fired

¹⁵ The finds from both here-presented archaeological excavations will be, together with the entire archive of field documentation, kept in the *MGML, City Museum of Ljubljana*. Drawings by T. Korošec, ZRC SAZU, Institute of Archaeology.

izdelano iz finožrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 3,1 x 2,9 x 0,4 cm; rekon. pr. u. = 7,2 cm; SE 37, N 1.

20. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rjave barve, lisasta, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,7 x 3,0 x 0,6 cm; SE 37, N 2.
21. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, z odtisi prsta razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z nekaj grobega in zelo grobega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,3 x 5,6 x 1,4 cm; SE 37, N 5.
22. Frag. ostenja lonca z nalepljeno sploščeno okroglo bradavico in z odtisi šila razčlenjenima, poševno nalepljenima rebroma, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, lisasta, notranja površina sivočrne barve, zelo trda, redukcijsko žgano; vel. = 5,1 x 3,9 x 0,5 cm; SE 37, N 3.
23. Frag. ostenja (amfore) z delno ohranjenim ročajem, prostoročno izdelano iz finožrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 3,1 x 3,3 x 0,7 cm; SE 37, N 4.

T. 2

1. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina rjave barve, lisasta, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 3,7 x 3,9 x 0,8 cm; rekon. pr. u. = 8,5 cm; SE 35, N 25.
2. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz grobnazrnate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, notranja površina rdeče barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 3,8 x 4,5 x 1,4 cm; SE 35, N 23.
3. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,9 x 2,7 x 0,8 cm; SE 35, N 29.
4. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, zglajena zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,1 x 3,0 x 0,6 cm; SE 35, N 33.
5. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 4,9 x 3,3 x 0,9 cm; SE 35, N 27.
6. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina svetlo rdečerjave barve, notranja površina rjave barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 3,6 x 3,2 x 1,0 cm; SE 35, N 24.
7. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina svetlo rdečerjave barve, notranja površina rjava, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 3,1 x 2,9 x 0,8 cm; SE 35, N 26.
8. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnozrnate in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 2.6 x 2.6 x 0.7 cm; SU 41, N 18.
12. Frag. of pithos rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 5.2 x 3.5 x 1.2 cm; SU 41, N 15.
13. Frag. of beaker base; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark reddish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.1 x 4.0 x 0.7 cm; base-diameter = 1.5 cm; SU 41, N 22.
14. Frag. of pot with a horizontal applied cordon with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.6 x 2.5 x 1.7 cm; SU 41, N 21.
15. Frag. of (bowl) body with partly preserved handle; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 5.6 x 4.0 x 1.0 cm; SU 41, N 19.
16. Frag. of grindstone made of red sandstone pebble; size = 8.8 x 4.0 x 3.4 cm; SU 43, N 14.
17. Frag. of pot rim with a profiled lip; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, red surface and dark brown interior; very hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 2.6 x 3.0 x 0.7 cm; SU 45, N 54.
18. Frag. of bowl body with short cordon, raised from the wall; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, red mottled surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.8 x 3.1 x 0.5 cm; SU 45, N 55.
19. Frag. of jug rim with fragmented handle; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 3.1 x 2.9 x 0.4 cm; recon. rim-diameter = 7.2 cm; SU 37, N 1.
20. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, brown mottled surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.7 x 3.0 x 0.6 cm; SU 37, N 2.
21. Frag. of pot with a horizontal applied cordon with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse- and very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.3 x 5.6 x 1.4 cm; SU 37, N 5.
22. Frag. of pot with applied flattened, round knob and obliquely applied ribs with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown mottled surface and black-greyish interior; very hard and fired in reducing atmosphere; size = 5.1 x 3.9 x 0.5 cm; SU 37, N 3.
23. Frag. of (amphorae) body with partly preserved handle; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 3.1 x 3.3 x 0.7 cm; SU 37, N 4.

PI. 2

1. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and brown interior;

- lončarske mase, gladka zunanja površina temno rjave barve, notranja površina svetlo rjave barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 2,3 x 2,3 x 0,5 cm; SE 35, N 30.
9. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 3,3 x 2,5 x 0,9 cm; SE 35, N 31.
 10. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano, vel. = 2,3 x 2,2 x 0,8 cm; SE 35, N 32.
 11. Frag. ustja lonca, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina svetlo rdeče barve, notranja površina rjave barve, trda, oksidacijsko žgano; vel. = 3,0 x 2,0 x 0,9 cm; SE 35, N 28.
 12. Frag. ustja latvice, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,1 x 1,7 x 0,6 cm; SE 35, N 35.
 13. Frag. ustja lonca, okrašenega z vodoravnim metličanjem, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase z malo grobega peska, hrapava zunanja površina sivorjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 3,3 x 2,3 x 0,6 cm; SE 35, N 34.
 14. Frag. ustja lonca, okrašenega z vodoravnim metličanjem, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase z nekaj grobega in zelo grobega peska, hrapava zunanja površina sivorjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 3,9 x 4,2 x 0,8 cm; SE 35, N38.
 15. Frag. ostenja lonca, okrašenega z vodoravnim metličanjem, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase z malo grobega in zelo grobega peska, gladka zunanja površina rjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,5 x 5,1 x 0,7 cm; SE 35, N 37.
 16. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 2,7 x 2,9 x 0,9 cm; SE 35, N 45.
 17. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, z odtisi prsta razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase z malo zelo grobozrnatega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,1 x 3,3 x 1,0 cm; SE 35, N 41.
 18. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, z odtisi prsta razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina rdečerjave barve, trda, oksidacijsko žgano; vel. = 5,5 x 3,8 x 0,7 cm; SE 35, N 44.
 19. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, s topimi vrezi (odtisi šila) razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnnozrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rdeče barve, notranja površina temno rjave barve, trda, oksidacijsko žgano; vel. = 3,7 x 3,9 x 0,8 cm; recon. rim-diameter = 8.5 cm; SU 35, N 25.
 2. Frag. of pot rim; hand-built; of coarse-grained fabric; smooth, dark brown surface and red interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 3.8 x 4.5 x 1.4 cm; SU 35, N 23.
 3. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.9 x 2.7 x 0.8 cm; SU 35, N 29.
 4. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; burnished, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.1 x 3.0 x 0.6 cm; SU 35, N 33.
 5. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 4.9 x 3.3 x 0.9 cm; SU 35, N 27.
 6. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 3.6 x 3.2 x 1.0 cm; SU 35, N 24.
 7. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, light reddish-brown surface and brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 3.1 x 2.9 x 0.8 cm; SU 35, N 26.
 8. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and light brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 2.3 x 2.3 x 0.5 cm; SU 35, N 30.
 9. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and dark brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 3.3 x 2.5 x 0.9 cm; SU 35, N 31.
 10. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.3 x 2.2 x 0.8 cm; SU 35, N 32.
 11. Frag. of pot rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, light red surface and brown interior; hard and fired in oxidising atmosphere; size = 3.0 x 2.0 x 0.9 cm; SU 35, N 28.
 12. Frag. of dish with inturned rim; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.1 x 1.7 x 0.6 cm; SU 35, N 35.
 13. Frag. of pot rim, decorated with horizontal brushing; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse-grained sand; rough, greyish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 3.3 x 2.3 x 0.6 cm; SU 35, N 34.
 14. Frag. of pot rim, decorated with horizontal brushing; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse- and very coarse-grained sand; rough, greyish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 3.9 x 4.2 x 0.8 cm; SU 35, N38.
 15. Frag. of pot, decorated with horizontal brushing; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse- and very coarse-grained sand; smooth, brown surface and

- ve barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 4,7 x 3,1 x 0,8 cm; SE 35, N 42.
20. Frag. ostenja lonca z zaobljeno modeliranim rebrom, razčlenjenim z odtisi prsta, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z malo zelo grobega peska, gladka zunanja površina temno rdečerjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,8 x 4,8 x 1,1 cm; SE 35, N 40.
 21. Frag. ostenja lonca z vodoravno nalepljenim, z odtisi prsta razčlenjenim rebrom, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z malo zelo grobega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 3,4 x 4,1 x 1,1 cm; SE 35, N 43.
 22. Frag. ostenja lonca z nalepljenim jezičastim držajem, profiliranim z odtisom prsta, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z nekaj grobega in zelo grobega peska, gladka zunanja in notranja površina svetlo rdečerjave barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano; vel. = 4,7 x 2,6 x 2,7(0,9) cm; SE 35, N 47.
 23. Frag. ostenja lonca z nalepljeno sploščeno okroglo bradavico, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,7 x 3,5 x 0,7 cm; SE 35, N 49.
 24. Frag. ostenja lonca z nalepljeno okroglo bradavico in nad njo vodoravnim ter polkrožnim vrezom, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z malo grobega peska, gladka zunanja površina svetlo rdečerjave barve, lisasta, notranja površina rjava, trda, nepopolno oksidacijsko žgano: vel. = 4,0 x 3,1 x 0,6 cm; SE 35, N 48.
 25. Frag. ostenja lonca, okrašenege z vodoravnim nizom odtisov prsta, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase z malo grobega peska, gladka zunanja površina rjave barve, lisasta, notranja površina svetlo rdečerjave barve, trda, nepopolno oksidacijsko žgano, vel. = 3,4 x 4,7 x 0,9 cm; SE 35, N 39.
 26. Frag. ročaja, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano; vel. = 2,1 x 3,0 x 1,0 cm; SE 35, N 50.
 27. Frag. ostenja vrča z delno ohranjenim ročajem, prostoročno izdelano iz drobnozrnate lončarske mase, gladka, porozna zunanja površina rdečerjave barve, notranja površina sivočrne barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 6,3 x 7,0 x 0,6 cm; SE 35, N 36.
 28. Frag. ostenja lonca z okrasom treh vodoravnih topih vrezov in pod njimi topo vrezanih, poševno šrafiranih trikotnikov, prostoročno izdelano iz fino zrnate lončarske mase, gladka zunanja površina svetlo rjave barve, lisasta, notranja površina rjave barve, trda, oksidacijsko žgano; vel. = 3,4 x 3,8 x 0,4; SE 35, N 52.
 29. Frag. s kanelurama profiliranega prstanastega dna lonca z ostenjem, prostoročno izdelano iz fino zrnate lončarske mase, gladka zunanja površina rjave, notranja površina rdečerjave barve, trda, redukcijsko žgano s dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.5 x 5.1 x 0.7 cm; SU 35, N 37.
 16. Frag. of pot with a horizontal applied cordon; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 2.7 x 2.9 x 0.9 cm; SU 35, N 45.
 17. Frag. of pot with horizontal applied cordon with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.1 x 3.3 x 1.0 cm; SU 35, N 41.
 18. Frag. of pot with horizontal applied cordon with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, reddish-brown surface and interior; hard and fired in oxidising atmosphere; size = 5.5 x 3.8 x 0.7 cm; SU 35, N 44.
 19. Frag. of pot with horizontal applied cordon with blunt incisions (tool impressions); hand-built; of medium-grained fabric; smooth, red surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 4.7 x 3.1 x 0.8 cm; SU 35, N 42.
 20. Frag. of pot with curved modelled rib; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, dark reddish-brown surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.8 x 4.8 x 1.1 cm; SU 35, N 40.
 21. Frag. of pot with horizontal applied cordon with fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 3.4 x 4.1 x 1.1 cm; SU 35, N 43.
 22. Frag. of pot with applied tongue-shaped lug with fingertip impression; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse- and very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown surface and interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 4.7 x 2.6 x 2.7 (0.9) cm; SU 35, N 47.
 23. Frag. of pot with applied flattened, round knob; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, black-greyish surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.7 x 3.5 x 0.7 cm; SU 35, N 49.
 24. Frag. of pot with applied round knob below curved and horizontal incision; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse-grained sand; smooth, light red mottled surface and brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 4.0 x 3.1 x 0.6 cm; SU 35, N 48.
 25. Frag. of pot, decorated with horizontal line of fingertip impressions; hand-built; of medium-grained fabric with some coarse-grained sand; smooth, brown mottled surface and reddish-brown interior; hard and fired in incomplete oxidising atmosphere; size = 3.4 x 4.7 x 0.9 cm; SU 35, N 39.
 26. Frag. of handle; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, dark brown surface; hard and fired in reducing atmosphere; size = 2.1 x 3.0 x 1.0 cm; SU 35, N 50.
 27. Frag. of jug with partially preserved handle; hand-

končno oksidacijo; vel. = 6,3 x 5,8 x 1,0 cm; rekon. pr. d. = 4,5 cm; SE 35, N 46.

30. Odbitek iz tufa; vel. = 5,5 x 3,5 x 1,1 cm; SE 35, N 51.

T. 3

1. Frag. lonca, prostoročno izdelano iz drobnazrnate lončarske mase z malo zelo grobega peska, gladka zunanja površina rdečerjave barve, lisasta, notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; rekon. pr. u. = 5,8 cm; ohr. viš. = 16,8 cm; deb. = 0,5 cm; SE 9, G 1.
2. Frag. ustja z ostenjem sklede z odlomljenim ročajem, prostoročno izdelano iz finoazrnate lončarske mase, gladka zunanja in notranja površina temno rjave barve, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; rekon. pr. u. = 7,5 cm; SE 9, G 2.
3. Frag. ustja in ostenja lonca z nalepljeno, podolgovato oblikovano bradavico, obdano s tremi plitvimi žlebovi, prostoročno izdelano iz drobnazrnate lončarske mase, gladka zunanja površina svetlo rdečerjave barve, lisasta, notranja površina rjave barve, lisasta, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; rekon. pr. u. = 9,8 cm; ohr. viš. = 14,0 cm; deb. = 0,7 cm; SE 9, G 3.
4. Frag. dna in ostenja sklede, prostoročno izdelano iz drobnazrnate lončarske mase, gladka, rahlo porozna zunanja površina svetlo rdečerjave barve, notranja površina rdečerjave barve, lisasta, trda, redukcijsko žgano s končno oksidacijo; vel. = 6,6 x 4,7 x 0,4 cm; rekon. pr. d. = 5,0 cm; SE 9, G 4.
5. Bronast nesklenjen obroček, nepravilnega rombičnega preseka; vel. = 1,9 x 2,0 x 0,2 cm; SE 9, G 5.
6. Štirje frag. bronaste zapestnice (?) okroglega preseka, okrašene s (snopi?) prečnih vrezov; vel. 1 = 1,2, x 0,4 cm, vel. 2 = 4,1 x 0,4 cm, vel. 3 = 2,8 x 0,4 cm, vel. 4 = 1,1 x 0,4 cm; SE 9, G 6.
7. Dva frag. traka iz bronaste pločevine; vel. 1 = 1,7 x 0,8 x 0,1 cm, vel. 2 = 1,1 x 0,8 x 0,1 cm; SE 9, G 7.

Prijevod / Translation
Meta Osredkar

Lektura / Proofreading
Marko Maras

built; of medium-grained fabric; smooth and porous, reddish-brown surface and black-greyish interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 6.3 x 7.0 x 0.6 cm; SU 35, N 36.

28. Frag. of pot decorated with three blunt incisions above oblique hatched triangles; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, light brown mottled surface and brown interior; hard and fired in oxidising atmosphere; size = 3.4 x 3.8 x 0.4; SU 35, N 52.
29. Frag. of pot ring base, molded with two shallow grooves; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, brown surface and reddish-brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 6.3 x 5.8 x 1.0 cm; recon. base diameter = 4.5 cm; SU 35, N 46.
30. Silex of tuff; size = 5.5 x 3.5 x 1.1 cm; SE 35, N 51.

PI. 3

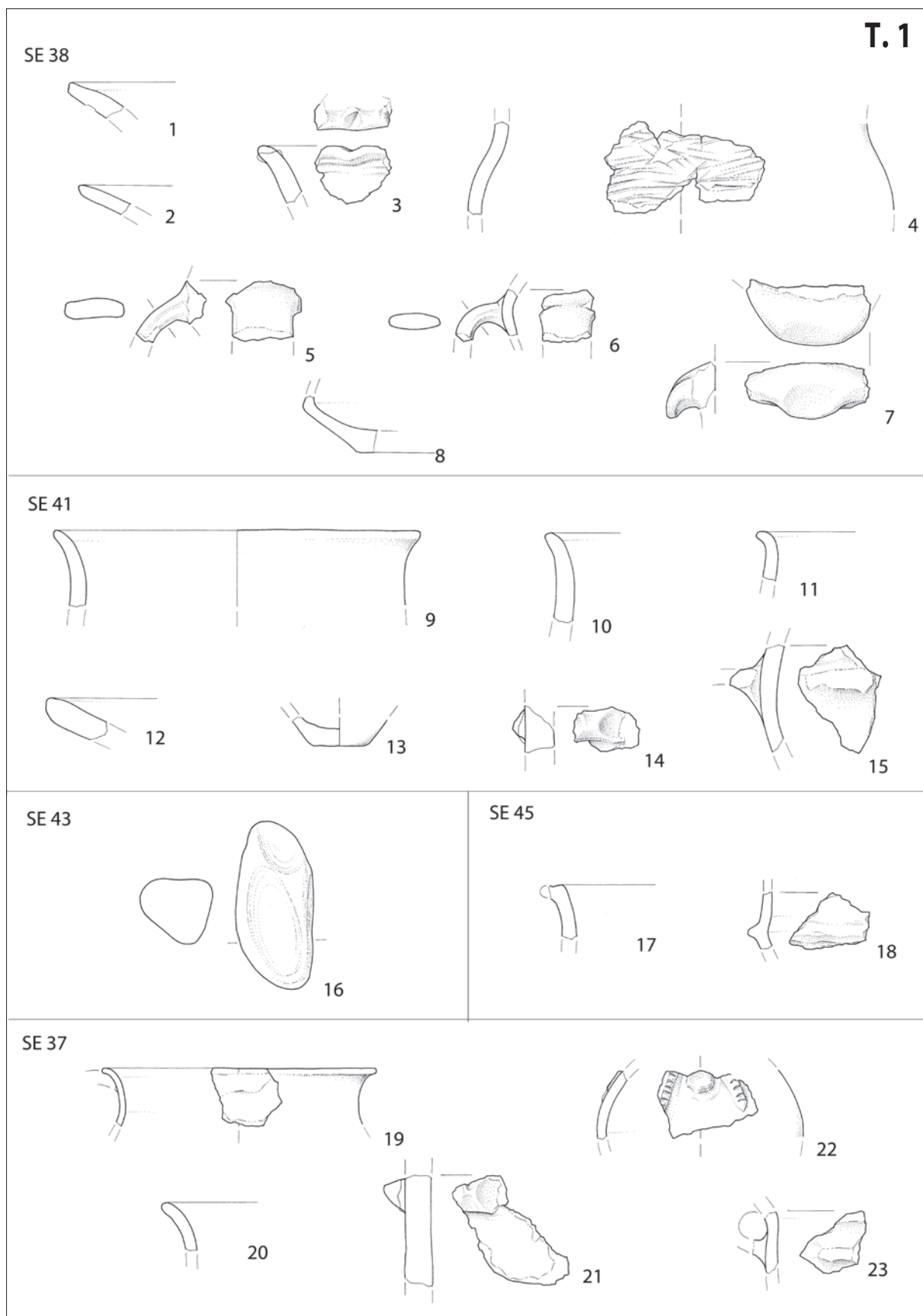
1. Frag. of pot; hand-built; of medium-grained fabric with some very coarse-grained sand; smooth, reddish-brown mottled surface and dark brown interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; recon. rim diameter = 5.8 cm; preserved height = 16.8 cm; thickness = 0.5 cm; SU 9, G 1.
2. Frag. of rim and body of a bowl with fragmented handle; hand-built; of fine-grained fabric; smooth, dark brown surface and interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; recon. rim diameter = 7.5 cm; SU 9, G 2.
3. Frag. of pot with applied elongated knob, surrounded with three shallow grooves; hand-built; of medium-grained fabric; smooth, light red mottled surface and brown mottled interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; recon. rim diameter = 9.8 cm; preserved height = 14.0 cm; thickness = 0.7 cm; SU 9, G 3.
4. Frag. of bowl base and body; hand-built; of medium-grained fabric; smooth and slightly porous, light reddish-brown surface and reddish-brown mottled interior; hard and fired in reducing atmosphere with oxidation in the final phase; size = 6.6 x 4.7 x 0.4 cm; recon. base diameter = 5.0 cm; SU 9, G 4.
5. Bronze incomplete ring with rhombic cross-section; size = 1.9 x 2.0 x 0.2 cm; SU 9, G 5.
6. Four fragments of bronze bracelet (?) with round cross-section, decorated with (bundles of ?) transverse incisions; size 1 = 1.2, x 0.4 cm, size 2 = 4.1 x 0.4 cm, size 3 = 2.8 x 0.4 cm, size 4 = 1.1 x 0.4 cm; SU 9, G 6.
7. Two bronze band-shaped fragments; size 1 = 1.7 x 0.8 x 0.1 cm, size 2 = 1.1 x 0.8 x 0.1 cm; SU 9, G 7.

LITERATURA / BIBLIOGRAPHY

- Bekić, L. 2011, Jakopovec, in: *Starija faza kulture polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj – novi izazovi / Early Urnfield Culture in Northern Croatia – New Challenges*, Dizdar M., Ložnjak Dizdar D., Mihelić S. (eds.), Osijek, 64–67.
- Čović, B. 1988, Barice-Gredani – kulturna grupa, in: *Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine I*, Sarajevo, 21–23.
- Črešnar, M. 2009, Radiokarbonsko datiranje bronaste in starejše železne dobe – slovenska perspektiva (Radiocarbon Dating of the Bronze and Early Iron Age – the Slovenian Perspective), *Arheo*, Vol. 26, 33–51.
- Črešnar, M., Teržan, B. 2014a, Absolutno datiranje bronaste dobe na Slovenskem / Absolute dating of the Bronze Age in Slovenia, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 661–702.
- Črešnar, M., Teržan, B. 2014b, Uvod v radiokarbonsko datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Introduction to the radiocarbon dating of the Bronze and Iron Ages in Slovenia, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 645–660.
- Daljeet Kaur Suri A. 2016, Iška Loka 2010 – tipološka in kronološka analiza gradiva, neobjavljeno poročilo
- Dizdar, M., Ložnjak Dizdar, D., Mihelić, S. (eds.) 2011, *Starija faza kulture polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj – novi izazovi / Early Urnfield Culture in Northern Croatia – New Challenges*, Osijek.
- Draksler, M. 2014, Ig / Ig, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 417–422.
- Dular, J. 1985, *Semenič*, in: *Arheološka topografija Slovenije. Topografsko področje XI (Bela krajina)*, Ljubljana, 100.
- Dular, J. 1999a, Ältere, mittlere und jüngere Bronzezeit in Slowenien – Forschungsstand und Probleme / Starejša, srednja in mlajša bronasta doba v Sloveniji – stanje raziskav in problemi, *Arheološki vestnik*, Vol. 50, 81–91.
- Dular, J. 2002, Dolnji Lakoš in mlajša bronasta doba med Muro in Savo / Dolnji Lakoš und die Jungbronzezeit zwischen der Mur und der Save, in: Dular, J., Šavel, I., Tecco Hvala, S. 2002, *Bronastodobno naselje Oloris pri Dolnjem Lakošu / Bronzezeitliche Siedlung Oloris bei Dolnji Lakoš*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 5, Ljubljana, 142–223.
- Dular, J. 2011, Zur Datierung der bronzezeitlichen Siedlung Oloris bei Dolnji Lakoš / O dataciji bronastodobnega naselja Oloris pri Dolnjem Lakošu, *Arheološki vestnik*, Vol. 62, 111–149.
- Dular, J., Križ, B., Svoljšak, D., Tecco Hvala, S. 1995, *Prazgodovinska višinska naselja v Suhi krajini / Vorgeschichtliche Höhensiedlungen in der Suha krajina*, *Arheološki vestnik*, Vol. 46, 89–167.
- Dular, J., Šavel, I., Tecco Hvala, S. 2002, *Bronastodobno naselje Oloris pri Dolnjem Lakošu / Bronzezeitliche Siedlung Oloris bei Dolnji Lakoš*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 5, Ljubljana.
- Gabrovec, S. 1960, *Prazgodovinski Bled (The prehistory of Bled)*, Dela 1. razreda SAZU 12, Ljubljana.
- Gabrovec, S. 1983, Jugoistočnoalpska regija, in: *Praistorija jugoslavenskih zemalja IV – Bronzano doba*, Benac A. (ed.), Sarajevo, 21–96.
- Gabrovec, S. 1985, Mesto Kamnika v prazgodovini Slovenije, in: *Kamnik 1229–1979. Zbornik razprav s simpozija ob 750-letnici mesta*, Ljubljana, 5–9.
- Gabrovec, S. 1991, Krka, *Varstvo spomenikov*, Vol. 33, 200.
- Gaspari, A. 2002, Človeško okostje z zadržim bronastim kopjem iz Ljubljaničice, *Arheo*, Vol. 22, 33–44.
- Gaspari, A. 2004, Bronzezeitliche Funde aus der Ljubljana. Opfer, Überreste von Bestattungen oder zufällige Verluste?, *Archäologisches Korrespondenzblatt*, Vol. 34, 37–50.
- Gaspari, A. 2006, Bronastodobne najdbe iz potoka Ljubija pri Verdu / Bronze Age finds from the Ljubija stream near Verd, in: *Zalog pri Verdu: tabor kamenodobnih lovcev na zahodnem robu Ljubljanskega barja / Zalog near Verd: Stone Age hunters' camp at the western edge of the Ljubljansko barje*, Gaspari A. (ed.), Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 11, Ljubljana, 205–221.
- Gaspari, A. 2010, "Apud horridas gentis". Začetki rimskega mesta Colonia Iulia Emona / Beginnings of the Roman town of Colonia Iulia Emona, Ljubljana.
- Gaspari, A. 2014, NUK II / NUK II, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 386–391.
- Gleirscher, P. 2011, Die Befestigungsanlagen am Ottilienkogel bei Glantschach oberhalb von Liebenfels, *Rudolfinum, Jahrbuch des Landesmuseums Kärnten*, 2009/2010, Klagenfurt, 35–50.
- Grahek, L. 2014, Orehova vas / Orehova vas, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 249–273.
- Grahek, L. 2015, *Orehova vas*, Arheologija na avtocestah Slovenije 46, http://zvksd.si/sites/www.zvksd.si/files/uploads/files/publication/046_orehova_vas.pdf (19. 06. 2017).
- Grahek, L. 2017, Mali in Veliki Korinj v prazgodovini, in: Ciglenceki, S., Modrijan, Z., Milavec, T. 2017, *Korinjski hrib nad Velikim Korinjem*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae (forthcoming).
- Guštin, M., Zorko, M. 2010, Bratonci v Prekmurju. Na obrobju kulture Somogyvár-Vinkovci (Bratonci in Prekmurje. On the periphery of the Somogyvár-Vinkovci cultural horizon), *Zbornik Soboškega muzeja*, Vol. 15, 77–89.
- Guštin, M., Zorko, M. 2013, Bronastodobne in druge površinske najdbe iz Bratoncev v Prekmurju / Bronze Age and other surface finds from Bratonci in the Prekmurje region, Slovenia, *Arheološki vestnik*, Vol. 64, 27–63.
- Hicak, Z., Štefanič, M. 2006, Antropološka analiza lobanje / Anthropological analysis of the cranium, in: *Zalog pri Verdu: tabor kamenodobnih lovcev na zahodnem robu Ljubljanskega barja / Zalog near Verd: Stone Age hunters' camp at the western edge of the Ljubljansko barje*, Gaspari A. (ed.), Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 11, Ljubljana, 155–163.
- Hofman, B. 2010, *Poročilo o arheoloških raziskavah pred gradnjo plinovoda na lokaciji Matena-Iška Loka na parceli št. 1742 k. o. Iška Loka. EŠD 11410 Iška Loka – Naselbina Trdine*, hrani ZVKDS OE Ljubljana, Ljubljana.
- Horvat, M. 1994, Arheološke raziskave / Archaeological excavations, in: *Ljubljanski grad. Pečnice / Ljubljana Castle. Stove Tiles*, Guštin M., Horvat M. (eds.), *Archaeologia historica Slovenica* 1, Ljubljana, 29–40.
- Horvat-Šavel, I. 1980, Rezultati sondiranja v Dolnjem Lakošu (Results of an exploratory sounding in Dolnji Lakoš), in: *Zbornik, posvečen Stanetu Gabrovcu ob šestdesetletnici*, Situla 20–21, Ljubljana, 51–60.
- Horvat-Šavel, I. 1988/89, Bronastodobno naselje Oloris pri Dolnjem Lakošu (Die bronzezeitliche Siedlung Oloris bei Dolnji Lakoš), *Arheološki vestnik*, Vol. 39–40 (1989), 127–145.
- Hršak, T., Bojčić, Z. 2008, Štrosmajerovac – Pustara, *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 4 (2007), 41–43.
- Jevremov, B. 1988/89, Grobovi z začetka kulture žarnih grobišč iz Ptuja (Gräber vom Anfang der Urnenfelderkultur aus Ptuj), *Arheološki vestnik*, Vol. 39–40 (1989), 171–180.
- Kalafatić, H. 2011, Prilog poznavanju odnosa grupe Barice-Gredani, „bebrinskog tipa hatvanske kulture“, „brodske kulture“ i „posavske kulture“ / A contribution to an understanding of the relationship between the Barice-Gredani group, the "Bebrina-type Hatvan culture", the "Brod culture" and "Posavina culture", *Opuscula archaeologica*, Vol. 35, 41–63.
- Karavanić, S. 2009, *The Urnfield Culture in Continental Croatia*, BAR International Series 2036, Oxford.
- Karavanić, S. 2011, The end of the Middle Bronze Age and the beginning of the Urnfield Culture in Central Croatia, in: *Beiträge zur Mittel- und Spätbronzezeit sowie zur Urnenfelderzeit am Rande der Südostalpen, Akten des 1. Wildoner Fachgesprächs vom 25. bis 26. Juni 2009 in Wildon*, Gutjahr Ch., Tiefengraber G. (eds.), *Internationale Archäologie* 15, Rahden, 11–36.
- Karavanić, S., Mihaljević, M., Kalafatić, H. 2002, Naselje Mačkovac-Crišnjivi kao prilog poznavanju početaka kulture polja sa žarama u slavonskoj Posavini, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 19, 47–62.

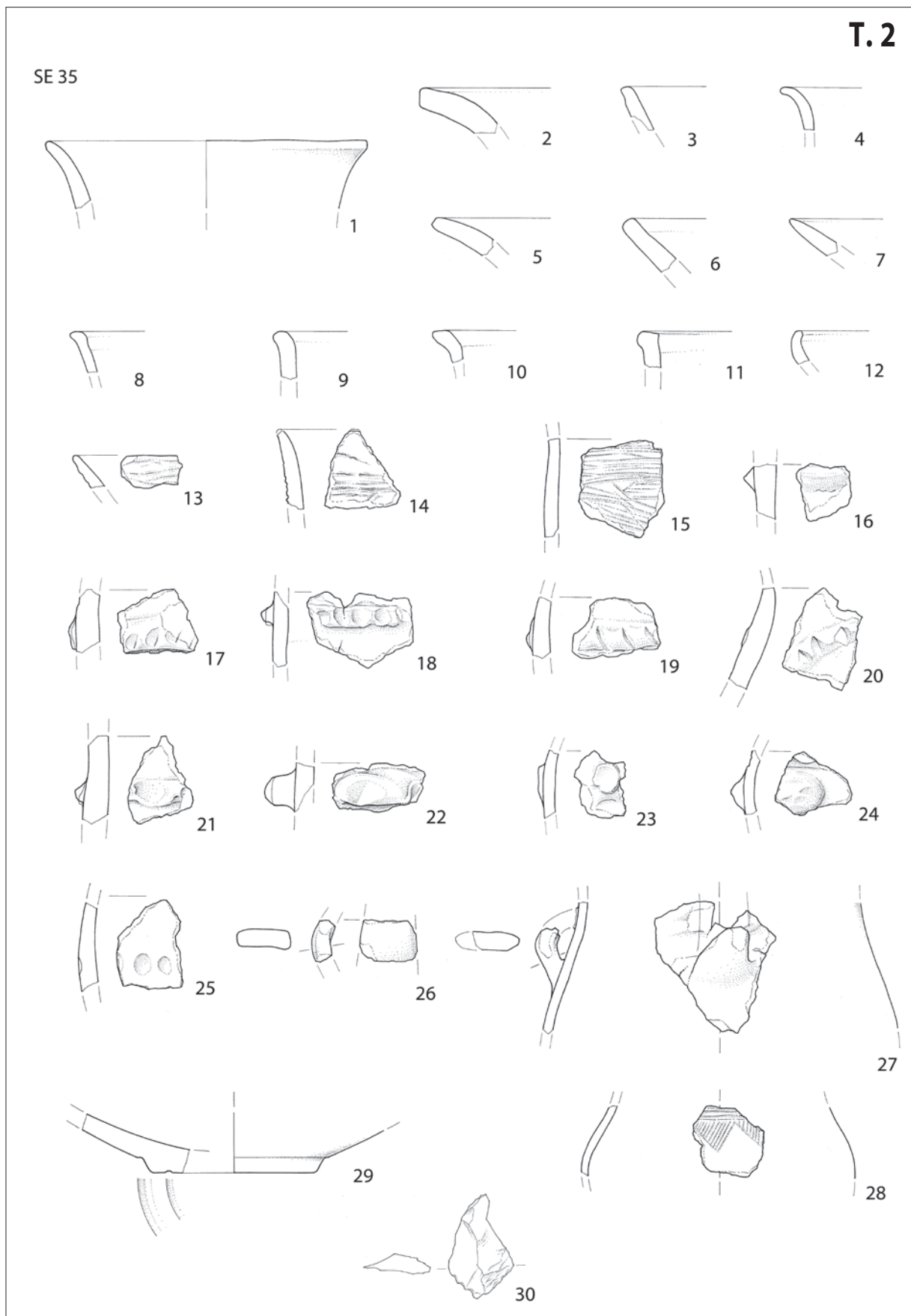
- Kavur, B. 2012, Sodolek – još jedno nalazište s prijelaza srednjeg u kasno brončano doba / Sodolek – just another site from the Middle/Late Bronze Age boundary, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 29, 71–88.
- Kerman, B. 2011a, Die spätbronzezeitliche Siedlung Pod Grunti - Pince (Slovenien), in: *Beiträge zur Mittel- und Spätbronzezeit sowie zur Urnenfelderzeit am Rande der Südostalpen, Akten des 1. Wildoner Fachgesprächs vom 25. bis 26. Juni 2009 in Wildon*, Gutjahr Ch., Tiefengraber G. (eds.), *Internationale Archäologie* 15, Rahden, 89–100.
- Kerman, B. 2011b, Pod Kotom – sever, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 24, Ljubljana.
- Kerman, B. 2014a, Pince pri Lendavi / Pince near Lendava, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), *Katalogi in monografije* 40, Ljubljana, 31–63.
- Kerman, B. 2014b, Pod Kotom – sever / Pod Kotom – sever, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), *Katalogi in monografije* 40, Ljubljana, 159–176.
- Knavs, M., Mlinar, M. 2005, Bronastodobna lončenina iz Turjeve jame v dolini Nadiže / Bronze Age pottery from Turjeva jama in the Nadiža Valley, *Arheološki vestnik*, Vol. 56, 59–72.
- Kos, J. 1978, Za stoletnico prvih arheoloških izkopavanj na Ljubljanskem barju, *Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji*, Vol. 6, 43–59.
- Kovač, O. 2014, *Strokovno poročilo o predhodni arheološki raziskavi – arheološka raziskava ob gradnji parcele št. 1755/9(del) 1758(del), 1760(del), 1737, 1742, 1740(del), 1763(del) k. o. Iška Loka, Iška Loka v občini Ig. EŠD: 9368 Ljubljana – Arheološko območje Ljubljansko barje, 11410 Iška Loka – Arheološko najdišče Trdine, 190 Ig – Kolišča na Igu*, hrani ZVKDS OE Ljubljana, Ljubljana.
- Kovač, O., Kovačič, A. 2014, *Strokovno poročilo o predhodni arheološki raziskavi – arheološka raziskava ob gradnji tlačnega voda s črpališčem od Matene do Iga, v občini Ig, ki ga je gradilo podjetje Petrol, d. d., hrani ZVKDS OE Ljubljana, Ljubljana.*
- Kudelič, A. 2016, Kurilovec – Belinščica – brončanodobno naselje u Turropolju / Kurilovec – Belinščica – A Bronze Age Settlement in the Turropolje Region, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 33, 5–52.
- Kulenović, I. 2016, Kasnobrončanodobno naselje Podgajac – Glogovica kod Slavonskog Broda / A Late Bronze Age Settlement Podgajac–Glogovica near Slavonski Brod, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 33, 53–87.
- Leghissa, E. 2011 *Bronastodobna naselbina Medvode – Svetje. Obdelava arheoloških ostalin in najdb iz izkopavanj 2007*, neobjavljena diplomska naloga / unpublished graduate theses, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Leghissa, E. 2014, Medvode / Medvode, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), *Katalogi in monografije* 40, Ljubljana, 333–343.
- Ložnjak Dizdar, D. 2005, Naseljenost Podravine u starijoj fazi kulture polja sa žarama / Die Besiedlung der Podravina in der älteren Phase der Urnenfelderkultur, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 22, 25–58.
- Ložnjak Dizdar, D. 2011a, Graves of the Early Urnfield Culture in northern Croatia, in: *Beiträge zur Mittel- und Spätbronzezeit sowie zur Urnenfelderzeit am Rande der Südostalpen, Akten des 1. Wildoner Fachgesprächs vom 25. bis 26. Juni 2009 in Wildon*, Gutjahr Ch., Tiefengraber G. (eds.), *Internationale Archäologie* 15, Rahden, 37–50.
- Ložnjak Dizdar, D. 2011b, Kladare, in: *Starija faza kulture polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj – novi izazovi / Early Urnfield Culture in Northern Croatia – New Challenges*, Dizdar M., Ložnjak Dizdar D., Mihelić S. (eds.), *Osijek*, 96–99.
- Ložnjak Dizdar, D. 2014, South-Eastern Periphery of the Urnfield Culture? The Croatian Perspective. Northern Croatia at the crossroads at the beginning of the Urnfield culture, in: *The beginning of the Late Bronze Age between the Eastern Alps and the Danube: proceedings of the International Conference in Osijek, October 20-22, 2011*, Zbornik Instituta za arheologiju 1, Zagreb, 235–247.
- Lubšina Tušek, M., Kavur, B., Blečić Kavur, M. 2014, Into the great wide open, in: *The beginning of the Late Bronze Age between the Eastern Alps and the Danube: proceedings of the International Conference in Osijek, October 20-22, 2011*, Zbornik Instituta za arheologiju 1, Zagreb, 71–81.
- Marijan, B. 2005a, Popernjak, *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 1 (2004), 24–26.
- Marijan, B. 2005b, Zaštitno arheološko istraživanje nalazišta Popernjak kod Bošnjaka (Županja), *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, Vol. 37/2, 35–41.
- Masaryk, R. 2013, *Dolenji Podboršt pri Trebnjem*, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 43, Ljubljana.
- Mason, Ph. 1999, *The Road to the South - the role of Bela Krajina in the long-distance exchange networks between the Adriatic and the Eastern Alps in the early 1st millennium BC in the light of recent excavation*, in: *Archaeology of the Bronze and Iron Age, Proceedings of the International Archaeological Conference Szazhalombatta 1996*, Archaeologia 9, Budapest, 143–155.
- Mihaljević, M., Kalafatić, H. 2006, Lokalitet Mačkovac – Crišnjevi (naselje i nekropola), *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 2 (2005), 48–49.
- Mihaljević, M., Kalafatić, H. 2007, Lokalitet Mačkovac – Crišnjevi (naselje i nekropola), *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 3 (2006), 68–69.
- Miklik-Lozok, L., Ložnjak Dizdar, D. 2011, Slavonski Brod, in: *Starija faza kulture polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj – novi izazovi / Early Urnfield Culture in Northern Croatia – New Challenges*, Dizdar M., Ložnjak Dizdar D., Mihelić S. (eds.), *Osijek*, 150–167.
- Minichreiter, K. 1982/83, Pregled istraživanja nekropole grupe „Gredani“ u Slavoniji, *Anali Zavoda za znanstveni rad JAZU u Osijeku*, Vol. 2, 7–122.
- Minichreiter, K. 1984, Brončanodobne nekropole s paljevinskim grobovima grupe Gredani u Slavoniji, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, Vol. 9 (1981), 91–106.
- Murgelj, I. 2013, *Podsmreka pri Višnji Gori*, Arheologija na avtocestah Slovenije 42, Ljubljana.
- Murgelj, I. 2014a, Podsmreka pri Višnji gori / Podsmreka near Višnja gora, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), *Katalogi in monografije* 40, Ljubljana, 437–450.
- Murgelj, I. 2014b, The beginning of the Virovitica cultural group in Dolenjska – The example of Podsmreka 2, in: *The beginning of the Late Bronze Age between the Eastern Alps and the Danube: proceedings of the International Conference in Osijek, October 20-22, 2011*, Zbornik Instituta za arheologiju 1, Zagreb, 17–28.
- Murgelj, I., Nadbath, B. 2014, Šmarna gora pri Ljubljani / Šmarna gora near Ljubljana, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), *Katalogi in monografije* 40, Ljubljana, 345–354.
- Nadbath, B., Klascinc, R., Tica, G., Kusetić, J., Leghissa, E., Laharnar, B., Draksler, M. 2008, Kamnik pod Krimom – arheološko območje Žabji grad, *Varstvo spomenikov*, Vol. 44, 86–88.
- Nadbath, B., Rutar, G., Žorž, A. 2011, Arheološka dediščina na območju župnije Preserje, in: *Župnija Preserje skozi čas*, Dolinar F. M. (ed.), *Preserje*, 21–47.
- Pahič, S. 1981, Brinjeva gora 1953, *Arheološki vestnik*, Vol. 32, 71–143.
- Pavšić, I. 1992, Neki novi nalazi Virovitičke grupe iz Gačišta kod Virovitice, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, Vol. 9, 37–48.
- Pleterski, A. 1986, Male Dole pri Stehanji vasi, IX, 20, Trebnje, *Varstvo spomenikov*, Vol. 28, 244–245.
- Potočnik, M. 1988/89, Bakreno- in bronastodobne podvodne najdbe iz Bistre in Ljubljance na Ljubljanskem barju (Die kupfer- und bronzezeitlichen Flussfunde aus dem Bach Bistra und dem Fluss Ljubljana im Gebiet von Ljubljansko Barje), *Arheološki vestnik*, Vol. 39–40 (1989), 387–400.
- Puš, I. 1988/89, Bronastodobna naselbina pri Žlebiču (Eine Bronzezeitliche Siedlung bei Žlebič), *Arheološki vestnik*, Vol. 39–40 (1989), 345–366.
- Strmčnik Gulič, M. 1980, Žarno grobišče iz Rabelčje vasi pri Ptujju (Das Urnengräberfeld in Rabelčja vas in Ptuj), in: *Zbornik, posvečen Stanetu Gabrovcu ob šestdesetletnici*, Situla 20–21, Ljubljana, 61–70.
- Strmčnik Gulič, M. 1988/89, Bronastodobni naselitveni kompleks v Rabelčji vasi na Ptujju (Der bronzezeitliche Siedlungskomplex in Rabelčja vas auf Ptuj), *Arheološki vestnik*, Vol. 39–40 (1989), 147–170.
- Šavel, I., Kerman, B. 2008, *Gornje njive pri Dolgi vasi*, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 6, Ljubljana.
- Šavel, I., Kerman, B. 2014, Dolga vas pri Lendavi / Dolga vas near Lendava, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem /*

- Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 79–82.
- Šavel, I., Sankovič, S. 2013, *Nedelica pri Turnišču*, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 39, Ljubljana.
- Šavel, I., Sankovič, S. 2014a, Trimlini pri Lendavi / Trimlini near Lendava, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 65–77.
- Šavel, I., Sankovič, S. 2014b, *Nedelica pri Turnišču / Nedelica near Turnišče*, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 83–90.
- Šimek, M. 2003, Grob kasnog brončanog doba iz Lepoglave (The late Bronze Age grave from Lepoglava), *Opuscula archaeologica*, Vol. 27, 151–156.
- Štefančič, M. 1992, Skeletni ostanki koliščarjev z Ljubljanskega barja (Skeletreste der Pfahlbaunbewohner vom Ljubljanaer Moor), *Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji*, Vol. 20, 127–134.
- Teržan, B., Črešnar, M. (eds.) 2014, *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Katalogi in monografije 40, Ljubljana.
- Tomaž, A. 2010, *Gomile pri Lenartu v Slovenskih goricah*, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 11, Ljubljana.
- Tomaž, A. 2014, Lenart v Slovenskih goricah / Lenart in Slovenske gorice, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 191–195.
- Tomažič, S., Olič, S. 2009, *Šiman pri Gotovljah*, Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije 9, Ljubljana.
- Toškan, B. 2005, Živalski ostanki iz bronastodobnih naselbin pri Iški Loki in Žlebiču (Animal remains from the Bronze Age settlements at Iška Loka and Žlebič), *Arheološki vestnik*, Vol. 56, 91–97.
- Toškan, B. 2016, Arheozoologija, in: Andrič, M., Tolar, T., Toškan B. 2016, *Okoljska arheologija in paleoekologija: palinologija, arheobotanika in arheozoologija*, Ljubljana, 81–123.
- Turk, P., Svetličič, V. 2014, Kamna Gorica pri Ljubljani / Kamna Gorica near Ljubljana, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 355–362.
- Velušček, A. 1996, Kostel, prazgodovinska naselbina (Kostel, prähistorische Siedlung), *Arheološki vestnik*, Vol. 47, 55–134.
- Velušček, A. 2005, Iška Loka – bronastodobno naselje na obrobju Ljubljanskega barja / Iška Loka – a Bronze Age settlement on the edge of the Ljubljansko barje, *Arheološki vestnik*, Vol. 56, 73–89.
- Velušček, A. 2017, Kronološki odnos med lasinjsko kulturo in kulturo keramike z brazdastim vrezom na severovzhodu Slovenije / Chronological relationship between Lasinja culture and Furchenstich pottery culture in north-eastern Slovenia, *Arheološki vestnik*, Vol. 68, 9–84.
- Vinski-Gasparini, K. 1973, *Kultura polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj / Die Urnenfelderkultur in Nordkroatien*, Monografije 1, Zadar.
- Vogrin, A. 1986, Črnolica pri Rifniku. Gomila iz starejše železne dobe (Early Iron Age Tumulus), *Arheološki pregled*, Vol. 27, 68.
- Vrdoljak, S. 1994, Tipološka klasifikacija kasnobrončanodobne keramike iz naselja Kalnik-Igrišče (SZ Hrvatska) (Die typologische Klassifikation der spätbronzezeitlichen Keramik aus der Siedlung Kalnik-Igrišče (NW Kroatien)), *Opuscula archaeologica*, Vol. 18, 7–86.
- Žorž, A. 2014, Jezero pri Podpeči / Jezero near Podpeč, in: *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Teržan B., Črešnar M. (eds.), Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 423–426.

T. 1 Iška Loka, zasutja jam SE 38 (1–8), SE 41 (9–15), SE 43 (16), SE 45 (22–23) in plast SE 37 (1–5). 16: kamen, ostalo keramika. M = 1 : 3

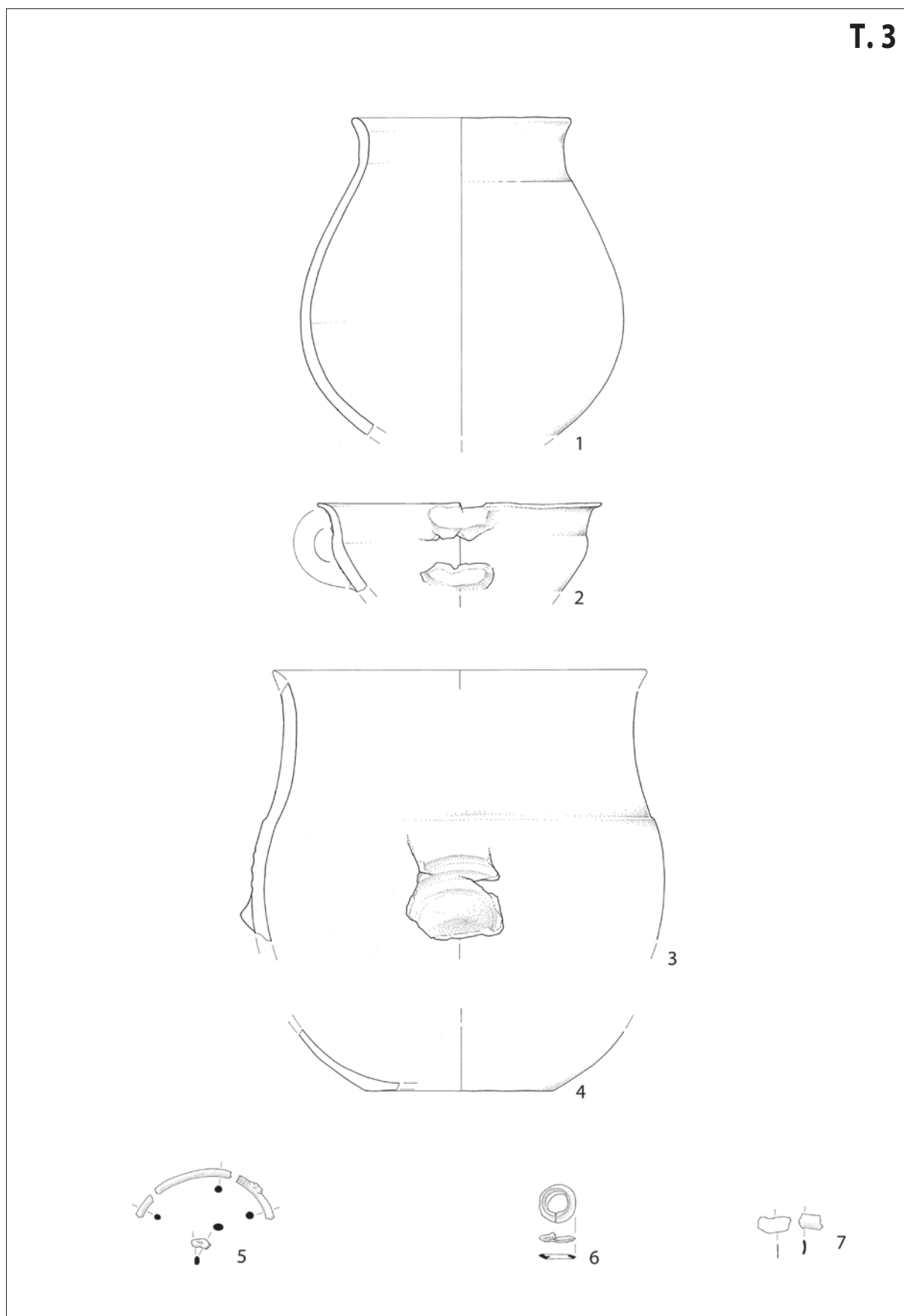
Pl. 1 Iška Loka, fills of the pits SU 38 (1–8), SU 41 (9–15), SU 43 (16), SU 45 (22–23), and the layer SU 37 (1–5). 16: stone, the rest pottery. Scale = 1 : 3

T. 2 Iška Loka, plast SE 35. 30: kamen, ostalo keramika. M = 1 : 3

Pl. 2 Iška Loka, the layer SU 35. 30: stone, the rest pottery. Scale = 1 : 3

T.3

T. 3 Matena, grob. 1–4: keramika, 5–7: bron. M = 1 : 3

Pl. 3 Matena, grave. 1–4: pottery, 5–7: bronze. Scale = 1 : 3

